

prima vista

2018

tu
Levi
kumu
usik
a

2118

7.-12.
mai

tartu

kirjandusfestival

heade mõtete kultuur

kirjandus ja tehnoloogia

ajatud väärtused

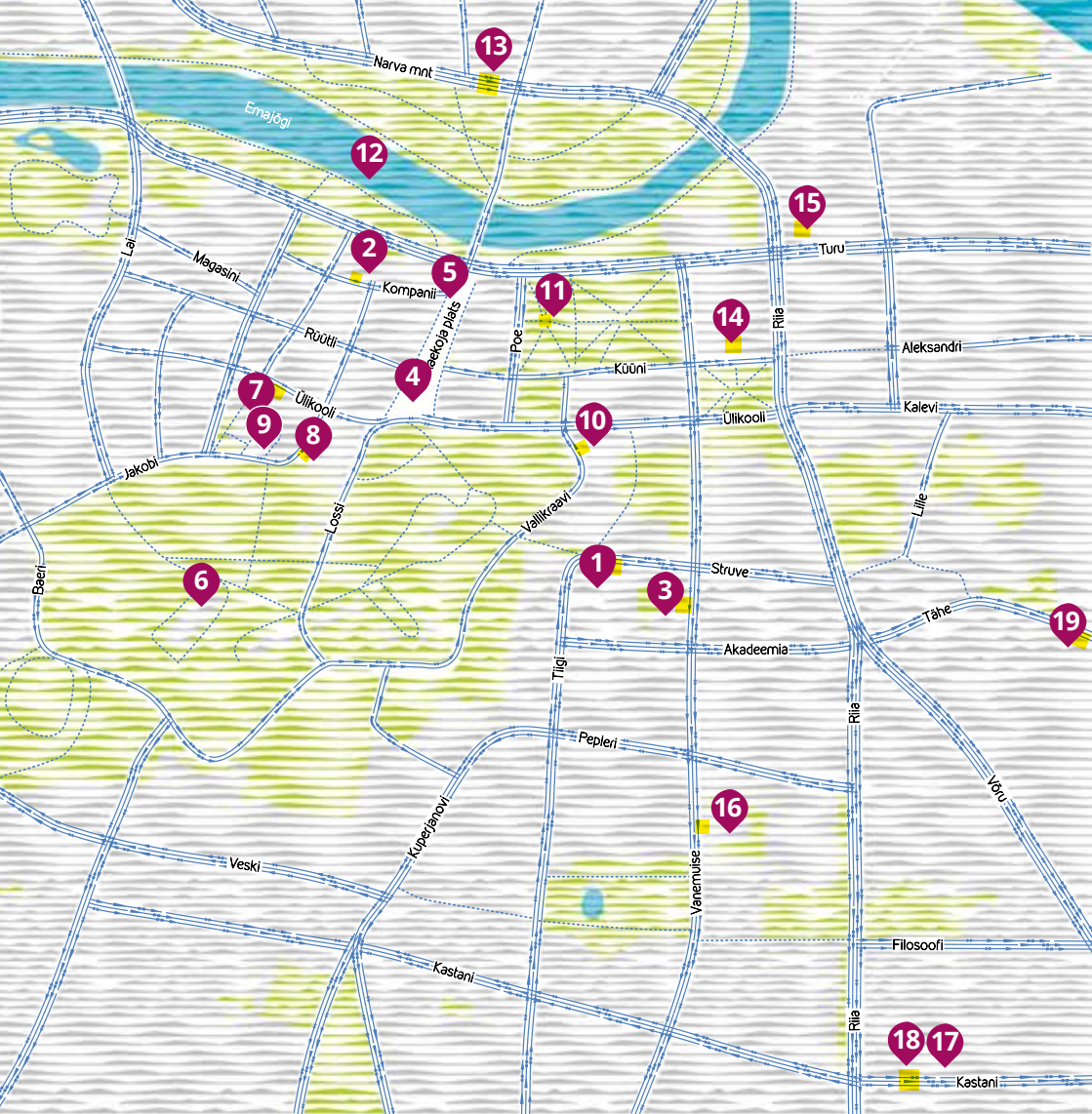
tulevikutuled

unistuste Tartu

unistatud unistused

tulevikumäusika

BV 200

- 1 TÜ raamatukogu **W. Struve 1**
- 2 Linnaraamatukogu
Kompanii 3/5
- 3 Tartu Kirjanduse Maja ja
kultuuribaar Arhiiv ja raamatu-
pood Utopia **Vanemuise 19**
- 4 Raekoja plats
- 5 sTARTUp HUB **Raekoja plats 16**
- 6 Tartu Ülikooli Muuseum
- 7 Tartu Ülikooli peahoone ja
Tartu Ülikooli kunstimuuseum
Ülikooli 18
- 8 TÜ filosoofiateaduskonna
maja **Jakobi 2**

- 9 Tartu Elektriteater **Jakobi 1**
- 10 Vilde ja Vine **Vallikraavi 4**
- 11 Pargiraamatukogu
- 12 Jõekohvik Sisevete saatkond
- 13 Tartu Linnamuuseum **Narva
maantee 23**
- 14 Tartu kaubamaja Apollo
raamatupood **Riia 1**
- 15 Tasku keskuse Rahva Raamat
Turu 2
- 16 Kirjandusmuuseum
Vanemuise 42
- 17 Eesti Trüki- ja Paberimuuseum
Kastani 48f

- 18 Fahrenheit 451° Raamatu-
tuba **Kastani 42**
- 19 Barlova **Tähe 29**

Lisaks:

- 20 Oskar Lutsu Majamuuseum
Riia 38
- 21 Tammelinna raamatukogu
Suur kaar 56
- 22 Karlova-Ropka
raamatukogu **Tehase 16**
- 23 Raadi kalmistu
Kalmistu 22

Kust tuleb tulevik? Kui me seda ei tea, pole mõtet tulevikku kujutleda. Kui aeg on meie jaoks vaid sirgjoon, mis viib otse edasi, pole mõtet tulevikku kujutleda. Kui see sirgjoon sümboliseerib arengut, mis kulgeb täiuse poole, pole samuti mõtet tulevikku kujutleda – nii teeksime endale ainult ise haiget, sest olevik pole ju täiuslik. Ja me ei teaks ikkagi, kust tulevik tuleb. Usuksime ainult et me teame, kuhu ta läheb. Tulevik oleks lihtsalt olevik, mis on praegu olevast hoopis etem. Ja tuleviku muusika oleks tänapäeva popmuusika, mida tehakse parema tehnikaga kui nüüd.

Aga mis siis, kui aeg polegi sirgjoon? Kui progressiivne areng oli ainult hallutsinatsioon? Siis on selge vaid üks: me ei tea, kuhu tulevik läheb. Ja see tähendab, et on väga tähtis tulevikku kujutleda. Kuidas seda teha? Nüüd tulebki tagasi küsimus, kust tulevik tuleb. Ja vastus on veidi ootamatu: ta tuleb minevikust. Tulevik tuleb tõelisest minevikust, ja mitte ainult eilsest ega üleeilsest, vaid tuhandeaastasest minevikust – mäletamatust minevikust, ennemuistsest minevikust. Minevikust, mida me kunagi näinud ei ole, aga elame ometi iga päev uuesti läbi. See mineviku läbielamine ongi tuleviku tulemine.

„Tulevik on tunni aja pärast,“ laulis veerand sajandi eest Villu Tamme. Need sõnad läksid kiiresti täide, aga praegu tunneme ikkagi, et see ei ole enam päris tõsi. Tulevik on palju ligemal. Võib-olla on see poole tunni pärast, aga võib-olla kümne minuti pärast. Me ei tea seda, küll aga teame, et ta tuleb meie minevikust. Ja kuidas ta meile kätte tuleb, sõltub sellest, kuidas me mineviku väge valdame ja hoiame. Seepärast tuleb olla mässumeelne. Mässata ei saa ainult teismelised, nagu oli möödunud sajandil – ei, nüüd peavad mässama kõik. Mässake, noored ja vanad, mässake, lapsed ja lapselapsed, mässake, memmed ja taadid! Juba on kuulda tuleviku tulemist, mühinal saabuvat tulevikumuusikat, see kostab nagu kauge kõmin sügavalt maa alt.

prima vista Jõhvis:

reede, 4. mai

11 Mika Keränen kohtub Jõhvi põhikooli õpilastega • Jõhvi Keskraamatukogu lugemissaalis • lk 8

17 Kirjanduslikud verandakohvikud • eri paigus Jõhvi aedlinnas • lk 8

Laupäev, 5. mai

12 Olga Einasto ja **Elmet Neumanni** kontsert „Bulat Okudžava laulud ja luule“ • Jõhvi Keskraamatukogu lugemissaalis • lk 8

12 Luulerännak tuhamäele • Jõhvi tuhamäel • lk 8

14 Punkluuletaja **Freddy Grenzmann** ja räppar **Jevgeni Ljapin** • Jõhvi Keskraamatukogu lugemissaalis • lk 8

15 Vaksalikontsert: **Merca** ja **Urve Voitek**, **Freddy Grenzmann** ning punkbänd Alice Tisler • Jõhvi raudteejaam • lk 8

prima vista tartus:

esmaspäev, 7. mai

#linn

#tekst

#unistused

17 Noorte omaloomingukonkursi „Tuleviku tuuled“ trükise esitlus • Trükimuuseumis • lk 9

17 Virtuaalse kaardi „Saksa Tartu / Deutsches Dorpat“ esitlus ja jalutuskäik • algus Linnamuuseumis, jalutuskäik lõpeb 19. sajandi Tartu linnakodaniku muuseumis • lk 11

18 Rootsi kirjanik **Lena Andersson** • Linnaraamatukogu saalis • lk 10

18 Tartu vene autorite kirjandusõhtu „Tuleviku muusika“ Marina Raudari juhtimisel • Kirjanduse Maja saalis

20 Raamatuesitlus: kirjanduslik teejuht „Emajõe pääl. Hajakirjanduslikud rännakud Emajõel“ • Sisevete Saatkonnas • lk 11

teisipäev, 8. mai

#inimene

#teekond

#luule

15 Proosatund Tartu vene autoriga: **Nadežda Valk** ja raamatu „Tartu kunstnik Ivan Sokolov. Elu ja looming“ esitlus • TÜ Raamatukogu ruumis 243 • lk 12

15 Soome kirjanik **Tommi Kinnunen** • Linnaraamatukogu saalis • lk 13

16 Luuletund Tartu vene autoriga: **Ljudmila Kazarjan** • TÜ Raamatukogu ruumis 243 • lk 12

17 Raamatuesitlus: **Rafik Grigorjani** „Eesti ajalugu. Armeenia jälg“ • Tartu kaubamaja Apollos • lk 12

17 Saksa kirjanik, luuletaja ja tõlkija **Mirko BonnÉ** • Linnaraamatukogu saalis • lk 14

17.30 Läti kirjanik **Nora Ikstena** ja raamatu „Emapiim“ esitlus • Tasku keskuse Rahva Raamatus • lk 15

18 Vestlusõhtu „Uks. Aken. Auk“ festivali patrooni **Hasso Krulliga** • Utoopia raamatupoes • lk 16

- **18** Filmikontsert „Kuulame veel”: **Olga Einasto** ja **Elmet Neumann** esitavad laule eesti ja vene lemmikfilmidest • **TÜ Raamatukogu konverentsisaalis** • lk 16
- **18** Muusika- ja luuleõhtu „Valitud elud”: **Triin Soomets** ja **Tiit Born** • **Tammelinna raamatukogus** • lk 16
- 19** Argentiina luuletaja **Ignacio Perini** luule-stand-up „*Lover/Loser*” • **Vildes ja Vines** • lk 17
- **20** Luuleõhtu „Unenägude atlas üheks õhtuks”: **Krista Ojasaar, Andra Teede, Silvia Urgas, Helena Läks, Leanne Moden** (Ühendkuningriik); musitseerib **Lilli-Krõõt Repnau** • **Vildes ja Vines** • lk 18
- 00** Tundeline teekond Raadi kalmistul **Kaspar Jassa** juhtimisel • algus Raadi kalmistu peavärvavas • lk 19

KOLMAPÄEV, 9. mai

#kirjandus

#sõna

#fantaasia

- **10–20** Prima Vista raamatulaat ja raamatuesitlused • **Raekoja platsil** • lk 48
- **14** Austria kirjanik **Christian Kössler** • **Linnaraamatukogu saalis** • lk 20
- **14** Vene kirjanik **Pjotr Aleškovski** ja raamatu „Kala” esitlus • **TÜ Raamatukogu ruumis 243** • lk 21
- 14** Töötuba: UK kirjanik **Leanne Moden** „*Writing for Performance*” • **Kirjanduse Maja saalis** • lk 18
- 16** Prima Vista esitleb: **TULEVIKUMUUSIKA – teekond tulevikku sõnas, pildis ja helis** • **TÜ Raamatukogu konverentsisaalis** • lk 19
- **18** Prantsuse kirjanik **Jean-Philippe Blondel** • **Linnaraamatukogu saalis** • lk 23
- **18** Vestlevad USA kirjanik **Alexander Genis** ja vene kirjanik **Tatjana Tolstaja**: „*Fiction/ Nonfiction: piirid ja perspektiivid*” • **TÜ Raamatukogu konverentsisaalis** • lk 24–25
- 18** Prima Vista noortekas: **Kristel Algvere, Siim Lill, Talvike Mändla, Kelly Turk ja Joonas Veelmaa** • **Vildes ja Vines** • lk 27
- 18** Raamatuesitlus: **Katrin Väli** luulekogu „*Sugulane*” • **Kirjanduse Maja saalis** • lk 29
- 19** TarSlämmi finaali. Külalisesineja **Joelle Taylor** (Ühendkuningriik) • **Vildes ja Vines** • lk 30
- 21** Filmiseanss: „Unistades Murakamist” • **Elektriteatris** • lk 22

neljapäev, 10. mai

#maailm

#raamat

- **10–20** Prima Vista raamatulaat ja raamatuesitlused • **Raekoja platsil** • lk 48
- **10.45–** Pargiraamatukogu • **Südalinna pargis** • lk 28–29
- 19** Pargiraamatukogu avab laste tervituskontsert. Laenutatakse raamatuid, saab lugeda ajalehti ja ajakirju, kasutada interneti, mängida lauamänge. Mõlemal päeval lasteprogramm.
- **11–14** Pargiraamatukogu lasteprogramm • **Südalinna pargis** • lk 28–29
- 12.15** Kohtumine noorsooromaanide autori **Ene Sepaga** • **Tammelinna raamatukogus** • lk 29
- **15** Poola kirjanik **Natasza Goerke** ja reportaažikogumiku „*Seal*” esitlus • **Linnaraamatukogus** • lk 31

15 TarSlämmi töötuba: **Joelle Taylor** (Ühendkuningriik) „Performance in Spoken Word” • Tartu Kirjanduse Majas • lk 30

 16 Vene kirjaniku **Pjotr Aleškovski** loeng „Ajalugu ja tänapäev kaasaegses vene kirjanduses”. Post-imperialistlik sündroom” • TÜ peahoone ruumis 128 • lk 8

 16 Tartu II Muusikakooli õpilaste ansambli kontsert • Südalinna pargis • lk 28

17 Väitlus „Multikultuurne ühiskond on elujõulisem kui põliskultuurne ühiskond”: **Gea Kangilaski, Aet Kuusik, Hardo Pajula** ja **Martin Ehala**, modereerib **Mihkel Kunnus**. • Linnamuuseumis • lk 33

 17 liri kirjanik **Denyse Woods** • Linnaraamatukogu saalis • lk 34

17.30 Raamatuesitlus: **Marita Tambe** „Minu Madeira” • Tartu kaubamaja Apollos • lk 32

18 Luuleõhtu: Rootsi luuletaja **Elis Burrau** ja itaalia luuletaja **Laura Accerboni**, tõlkijad **Carolina Pihelgas** ja **Kristjan Haljak** • Barlova baaris • lk 36–37

 18.30 Vene kirjaniku **Tatjana Tolstaja** avalik loeng vene keele transformatsioonist „Lootus ja tugi” • TÜ Jakobi 2 ringauditooriumis • lk 25

 Merca ja **Urve Voitek** esitavad luulekava „Revolutsiooniline situatsioon. 100 aastat riigipöördest” • Südalinna pargis • lk 28

reede, 11. mai

#tehnika

#ulme

#hääli

9.45 Elav raamatukogu • Tammelinna raamatukogus • lk 32

10 Elav raamatukogu • Annelinna raamatukogus • lk 32

 10–19 Pargiraamatukogu • Südalinna pargis • lk 28–29

 11–14 Pargiraamatukogu lasteprogramm • Südalinna pargis • lk 28–29

11 Konverents „Kirjandus ja tehnika: representatsioonid ja mõtestused” • TÜ Raamatukogu konverentsisaalis • lk 35

15 Kodulootund Tartu uurijaga: **Zoja Kuznetsova** loeng „Ühe altarimaali saatus” • TÜ Raamatukogu ruumis 243 • lk 38

 15 Ungari kirjanik **János Háty** ja raamatuesitlus: jutukogu „Budapesti sillad” (Ungari Kultuuriselts ja Ungari Instituut 2018). Ungari keeles, järeltõlge eesti keelde • Kirjanduse Majas

17 Brasiilia kirjanik **José Eduardo Degrazia** • Kirjanduse Majas • lk 39

 17 Ulmesarja „Orpheuse Raamatukogu” sünnipäev • Linnaraamatukogus • lk 38

 17 Raamatuesitlus: **Reeli Reinausi** „Vanalinna detektiivid” • Tartu kaubamaja Apollos • lk 38

 17 USA kirjanik **Alexander Genise** avalik loeng „Dovlatov ja kolmas laine” • TÜ Jakobi 2 ringauditooriumis • lk 24

19 Filmiseanss: „Dovlatov” • **Elektriteatris** • lk 22 €

 19–21 Kontsert „Kirjanikud muusikas” Pargiraamatukogus • **Südalinna pargis** • lk 28

19 Kollokvium: **Martiini Teekannu** ja **Kaspar Jassa** B2B kirjandus-sett • **Kirjanduse Maja saalis**

20 Hääletsirkus „Palagan” – eksperimentaalne luulelugemine – iga kuulaja peaks kaasa võtma ühe luuleraamatu või vähemalt ühe trükitud luuleteksti • **Arhiivis** • lk 40

22 Pargiraamatukogu vabaõhukino: Rainer Sarneti „November” (2017) • **Südalinna pargis** • lk 28

Laupäev, 12. mai

#lapsed

#teadmised

#muusika

#mälu

12–18 Vikipeedia kirjutamismaratoni kõigile huvilistele • **STARTUp HUBis** • lk 41

 12–16 Töötoad „Mida teha raamatuga?” (eelregistreerimisega): saab parandada pisut viga saanud lemmikraamatut, teha raamatule uusi kaasi või valmistada oma kaasa võetud kavade-staiaieritest kultuuritasku • **Trükimuseumis** • lk 40

 12 Kirjandus- ja mänguhommik kirjanik **Anti Saarega** • **Lutsu majamuuseumis** • lk 42

13 Ene Mihkelsoni nimelise stipendiumi väljakuulutamise ja luulekava Eesti Kirjandusmuuseumis • **Eesti Kirjandusmuuseumis**

13 Noorte infootsingumängu „Otsi kohta, kust sa saad” võitjate autasustamine • **Fahrenheit 451° Raamatutoas** • lk 43

 13–21 Korea luulepäev „Taevast, tuul ja tähed”, õhtu lõpeb filmiga „Dong-ju: luuletaja portree” • **TÜ Raamatukogus** • lk 43

 14 Lastele ja lastega lugemine ja lugude vestmine • **Fahrenheit 451° Raamatutoas** • lk 44

14 Prima Vistal tunnustatakse taas tuleviku kirjanduskriitikuid! Ulakassi arvustuste võistluse võitjate autasustamine • **TÜ kunstimuuseumi saalis** • lk 42

14.15 **Edvin Aedma** „Taoistlikud eksisteerimistehnikad” • **Lutsu majamuuseumis** • lk 44

16 PSÜHHODISKO KONVERENTS: TULEVIKUMUUSIKA • **Kirjanduse Majas** • lk 47

17 Karjaselaulude lugemine • **TÜ kunstimuuseumi saalis** • lk 45

 17.30 Raamatuesitlus: Ülari Allase „Eestimaa looduse rekordid” • **Tartu kaubamaja Apollos** • lk 45

19.15 PSÜHHODISKO KONVERENTSI FILMISEANSS • **Kirjanduse Majas** • lk 47

20 Raamatuesitlus: **Raul Oreškini** tulevikulood „Kui ma vananen” (paranoia) • **Kirjanduse Maja pööningul** • lk 47

 21.30 Sloveenia luuletaja **Andrej Tomažin**. Luule- ja helikava • **Arhiivis** • lk 46

 22.30– PSÜHHODISKO: DJd Anssi Nieminen, Jussi Kantonen, Ahto Külvet, Andreas McKeough, –04 Anna Linda Tomp, Berk Vaher, Kaspar Jassa, Misha Panfilov • **Kirjanduse Majas** • lk 47

prima vista Jõhvis

reedel, 4. mail

11.00–12.00

Jõhvi raamatukogus

Jõhvi põhikooli 5.–6. klasside kohtumine ühe oma lemmikirjaniku, lastekrimikade autori **Mika Keräneniga** Jõhvi raamatukogus.

Kohtumisele järgneb joonistamine ja käeline tegevus, mis vormub Jõhvi keskraamatukogus avatavaks näituseks.

laupäeval, 5. mail

terve päev

Jõhvi raamatukogus, raudteejaamas, tuhamäel ja Jõhvi aedades ja verandadel

11.00–12.00 Luuleline-muusikaline kava Bulat Okudžava loomingust (**Olga Einasto** ja **Elmet Neumann**) Jõhvi raamatukogus

12.00–14.00 Narva hiphoppari **Jevgeni Ljapini** ja punkluuletaja **Freddy Grenzmanni** kontsert Jõhvi keskraamatukogus, luulerännak läbi linna aherainemäele Narva Pähklimäe gümnaasiumi, Tartu Waldorfgümnaasiumi ja Jõhvi gümnaasiumi noorte osalusel

CC-BY-SA Andrei Romanenko

14.00–15.30 Vaksalikontsert „Revolutsiooni-line situatsioon. 100 aastat riigipöördest” Jõhvi raudteejaama ees:

punkbänd Alice Tisler

luuletaja **Merca** ja muusik **Urve Voitek** (akordion)

17.00 Kirjanduslikud verandakohvikud – kolm kirjanduslikku kohtumist Jõhvi kodu-aedades

1 verandakohtumine luuletaja ja ERRi kauaaegse operaatori **Jaak Eelme**tsa ning ETA ja TASSi fotograafina töötanud **Lembit Michelsoniga**

2

teine veranda: sahtliluuletajate kokkutulek

3

kolmas veranda: *artist talk* Kuidas lugeda. Moderaatoriteks Põhjarranniku peatoimetaja **Erik Gamzejev** ja ajakirjanik **Teet Korsten**.

Vaata lähemalt <https://kirjandusfestival.tartu.ee>

noorte omaloomingukonkursi kogumiku „Tuleviku tu(u)led“ esit- lus

 esmaspäeval, 7. mail

 17.00

 Trükimuseumis

„Tuleviku tu(u)led“ on tänavuse omaloomingukonkursi parimaid töid koondav kogumik, mis valmis tihedas koostöös Eesti Trükimuseumiga. Omapärase kaanekujundusega raamatu tekstid annavad aimu, millisena kujutavad Eesti noored ette tulevikku – millistest võimalustest nad unistavad ning

milliseid ohte kardavad. Kogumik on piiratud koguses (150 eksemplari) saadaval ainult selleaastasel festivalil. Raamatu esitlus ning konkursi parimate autorite autasustamine on ühtlasi tänavuse Prima Vista sissejuhatavaks sündmuseks.

Konkursi koostööpartnerid on Tartu linn, AW, Säkk Design, ajakiri Värske Rõhk, teater Vanemuine, Geenivaramu, Tagurpidi Maja ja Tartu 2024 kandidatuurimeeskond. Peasponsor on kodumaine käekellafirma AEGAON.

Parimaid
noori kirjutajaid
tunnustab
AEGAON

Loe meie lugu
ja tutvu
kogu valikuga
aadressil www.aegaon.com

AEGAON WATCHES

ESIMESED EESTI KÄEKELLAD AASTAST 2012

Lena andersson

rootsi

foto: Henric Lindsten

Lena Andersson (sünd 1970) on rootsi romaanikirjanik. Teismelisena oli ta Rootsi noortekoondise tippmurdmaasuusataja, hiljem õppis Stockholmi ülikoolis saksa ja inglise filoloogiat ning politoloogiat. 1999. aasta debüütromaanis kirjeldas autor lapsepõlve 1970. ja 1980. aastate tüüpilises väikekodanlikus eeslinnas, kus esile kerkis vastuolu heaoluühiskonna ideaalide ja tegelikkuse vahel.

Anderssoni mõlemad eesti keelde tõlgitud romaanid – „Omavoli“ („Egenmäktigt förfarande“, 2013 e.k. 2015, tlk Tiina Mullamaa) ja „Isiklikult vastutamata“ („Utan personligt ansvar“, 2014, e.k. 2017, tlk Maarja Aaloe) kujutavad tegelast Estherit õnnetutes armastuslugudes. Armastuse kõrval räägivad need võimust ja küsivad, mis meid tegelikult juhib: kas intellekt või salakavalad tunded. „Omavoli“ auhinnati rootsikeelse kirjanduse hinnatuima auhinna Augustpriseti ehk Augustipreemiaga.

Kodumaal on Andersson tuntud ka sõnaka ja kompromissitu kolumnistina. Meedias lahkab ta erinevaid teemasid, aga kolm põhisuunda on kriitika religiooni, kultuuri relativismi ja kollektiviseeriva identiteedipoliitika pihta. Neist teemadest räägib ka näiteks tema romaan „Oled siis rootslane?“ („Du är alltså svensk?“, 2004), mille peategelane Fatima on ateistlik berber sisserännuriigiks kujunenud Rootsis, siingi tõstatab autor kollektiivse identiteedi küsimuse.

Tulevikku suhtub Andersson kainelt, sõnades: „Iga kirjaniku jaoks on kõige tõenäolisem siiski see, et midagi ei jää alles. Seepärast tuleb panustada oma kaasajale.“

esmaspäeval, 7. mail

18.00

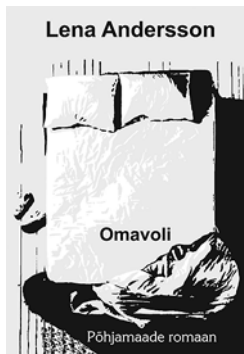

Linnaraamatukogu saalis

rootsi keeles, sünkroontõlge
eesti keelde

Külasilega vestleb endine TÜ rootsi
filoloogia lektor **Esbjörn Nyström**.
Sündmust toetab Rootsi Suursaat-
kond.

virtuaalse kaardi „saksa tartu/ deutsches dorp“ esitus ja jalutuskäik

 esmaspäeval, 7. mail

 17.00

 Tartu Linnamuuseumis
ja Tartu linnas

Tartu Linnamuuseumi ja Tartu Ülikooli germanistika osakonna koostöös on valminud virtuaalne kultuurilooline kaart „Saksa Tartu / Deutsches Dorpat“. Kaart tutvustab Tartu linna kultuurilugu saksakeelsete linnakirjelduste ja nende

tekstide eestikeelsete tõlgete kaudu. Valitud tekstide hulgas on katkendeid mälestustest, ilukirjandusest, reisirakendest, aga ka hulk baltisaksa anekdoote Tartu kohta. Tekstid viivad uita nia Emaõõ äärde kui ka Toomemäele, annavad võimaluse põigata vanadesse kondiitriäridesse, tudengikõrtsidesse, loengusaalidesse ja mujalegi. Esitus algab linnamuuseumis (Narva mnt 23), pärast kaardi tutvustamist suundutakse kirjeldatud paiku retkele avastama. Jalutuskäik linnas lõpeb 19. sajandi Tartu linnakodaniku muuseumis (Jaani 16). Virtuaalkaarti tutvustavad ja retke viivad läbi **Reet Bender** (TÜ germanistika osakond) ja **Kadi Käär-Peterson** (TÜ ajaloo doktorant).

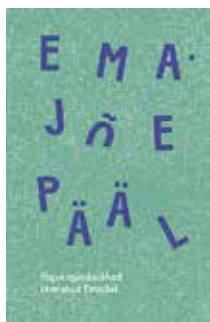

raamatuesitus - „Emaõõ pääl“ Hajakirjanduslikud rännakud Emaõõel

 esmaspäeval, 7. mail

 20.00

 Sisevete Saatkonnas

Kirjanduslik teejuht „Emaõõ pääl. Hajakirjanduslikud rännakud Emaõõel“ on sisuline järg taskugiidile „Kirjanduslikud (eksi)rännakud Tartus“, seega veel üks retk Tartu ilukirjanduslikel radadel ja vetel. Ka selle raamatu aluseks on olnud Tartu linnaraamatukogu andmebaas „Tartu ilukirjanduses“ vt teele.luts.ee. Seekord juhatavad kirjanduslikud tekstid, sekka ajakirjanduslikud kajastused uita Emaõõ ääres, sees ja peal. Teejuht on mõeldud nia neile rändajaile, kes on Tartus esimest korda, kui ka neile, kes soovivad linna oma koduks pidada.

Teejuhi andis välja Tartu Linnaraamatukogu. Tekstid panid kokku **Katrin Raid** ja **Halliki Jürma**, illustratsioonid ja kujunduse tegi **Jaan Rõõmus**.

proosatund tartu vene autoritea – nadežda valk

 teisipäeval, **8. mail**

 15.00

 Tartu Ülikooli Raamatukogus, ruum 243

Nadežda Valk esitleb oma raamatut „Tartu kunstnik Ivan Sokolov. Elu ja looming“.

luuletund tartu vene autoritea – ljudmila kazarjan

 teisipäeval, **8. mail**

 16.00

 Tartu Ülikooli Raamatukogus, ruum 243

raamatuesitlus – eesti ajalugu. armeenia jäle

 teisipäeval, **8. mail**

 17.00

 Tartu kaubamaja Apollos

Rafik Grigorjan on filosoofiateaduste doktor, professor, üle 230 teadusliku ja populaarteadusliku töö autor, Tallinna aukodanik, Analüütilise ja Kultuurharidusliku Keskuse Intellectus direktor. Uurimustöö kronoloogiline raamistik hõlmab perioodi XIV sajandist kuni tänapäevani.

Raamatus antakse Armeenia ja Eesti ajaloo lühiülevaade, tuuakse kahe rahvuse identiteedi võrdlusanalüüs. Raamatu kangelasteks on ärimehed, tuntud teadlased, sõjaväelased, vaimulikud, kirjanikud, ajakirjanikud, lauljad, muusikud, sportlased jt, kes on otseselt seotud Eestiga. Trükk on panus Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva tähistamiseks.

Raamat on vene keeles, esitlus eesti ja vene keeles. Autoriga vestleb ja vajadusel tõlgib **Ilona Smuškina**.

tommi kinnunen

soome

foto: Suvi-Tuuli Kankaanpää

Tommi Kinnunen (sünd 1973) on auhinnatud soome kirjanik ning emakeele ja kirjanduse õpetaja. Ta on kirjutanud nii romaane, novelle, õppematerjale kui ka näidendi- ja kabareetekste.

Nii Kinnuse 2014. aastal ilmunud debüütromaan „Neljäntienristeys“ ehk „Nelja tee rist“ (e.k. 2015 Jan Kausi tõlkes) kui sellele järgnenud teos „Lopotti“ ehk „Pera-küla“ (e.k. 2017 samuti Jan Kaus) said tõeliste menukiteda nii lugejate kui kriitikutel lemmikuks. Mõlemad romaanid on tõlgitud kümnetesse keeltesse. „Nelja tee rist“ pälvis Suure Ajakirjandusauhinna aasta parima raamatu kategoorias ja kandideeris nii ajalehe Helsingin Sanomat parima esikteose preemia kui ka Finlandia auhinnale. Lisaks on teosest tehtud ooper ja teatrilavastus.

Oma tulevikukuvandis jääb Kinnunen humoorikalt tagasihoidlikuks, kuid soostub panema ette tulevikupriidid ja kujutlema oma loomingu kirjeldust mõnes 2118. aastal välja antavas leksikonis: „Tommi Kinnunen oli soome kirjanik, kes mõjutas kirjanduselu lühikese perioodi jooksul 2010. aastatel. Tema stiili võiks iseloomustada kui ülepakutult melodramaatilist ja piinavalt kirjeldavat. Dialoogi kasutamine teostes on põhjendamatu vähene, temaatiliselt käsitles peamiselt seksuaalvähe-muste, puuetega inimeste ja naiste elu. Kuigi ilumumisajal puudutasid Kinnuneni teosed ilmselt õrnahingelisemate lugejate tundeid ning teda tõlgiti ka teistesse keeltesse, ei jätanud kirjanik Soome kirjanduskaanonisse ja -ajalukku siiski väga suurt jälge.“

 teisipäeval, **8. mail**

 15.00

 Linnaraamatukogu saalis

 soome keeles, järeltõlge
eesti keelde

Kirjanikuga vestleb **Jan Kaus**.

mirko bonné

saksamaa

Bogenberger/autorenfotos.com

Mirko Bonné (sünd 1965) on saksa prosaist, luuletaja ja tõlkija, kes on seni veel eesti lugejale kaunis võõras. Tema kolm viimast romaani, mis moodustavad nn prantsuse triloogia, on aga kõik valitud oma ilmutumisaasta kahekümne saksa parima romaani hulka, mis teeb autorist kahtlemata tähelepanuväärse nüüdisaegse saksa prosaisti.

Praegu Hamburgis resideeruv Bonné alustas kirjanduslikku karjääri luuletajana 1990. aastate keskpaiku, ta on töötanud ka ajakirjanikuna. Tema kui tõlkija CVs on muuhulgas John Keatsi, William Butler Yeatsi ja Emily Dickinsoni nimed. Luuletajana on teda ehk enim mõjutanud Georg Trakli looming, Bonné proosa on lihvitud ja tundlik. Autori loomingu põhiteemadeks on maastikud, mälestused (ka läbielatu tõrjumine) ning elujõu ja väljapääsu otsimine, talle meeldivad intertekstuaalsed mängud: vihjed maalikunstile ja kirjandusklassikale.

Kui küsime Bonnélt, kuidas kõlab tulevikumuusika, vastab ta nii: „Aastal 2118 võtab minu lapselapselapselaps kätte vana paberraamatu oma vanavanavanaisa luuletustega ja loeb seda. Oma maa-aluses elutornis pole tal enam eriti palju paberraamatuid. Talle meeldib aga hääl, mis räägib temaga aja sügavusest, sõnade muusika, mis tundub olevat ka tähenduste muusika. Linda usub, et näeb maailma rikkust ridade vahelt kumamas – see sära on hävimatu ega vaja nimetamist.“

Festivalile tuleb Bonné tutvustama oma viimast romaani „Heledam kui päev“ („Lichter als der Tag“, 2017), mille esimene peatükk ilmub ajakirja Akadeemia maikuu numbris.

teisipäeval, **8. mail**

17.00

Linnaraamatukogu saalis

saksa keeles, sünkroontõlge eesti keelde

Küüalisega vestleb kirjandusteadlane **Dieter Neidlinger**. Vestluse keskpunktis on Mirko Bonné 2017. aastal Saksa Raamatuauhinnaale nomineeritud romaan „Heledam kui päev“ („Lichter als der Tag“), millest ilmub katkend ajakirja Akadeemia mainumbris. Sündmust toetavad Goethe Instituut Eestis ja Tartu Saksa Kultuuri Instituut.

nora ikstena

Läti

foto: Tom Harju

Nora Ikstena (sünd 1969) on läti romaanikirjanik, kes eestikeelsele lugejale võõras ei tohiks olla: tema romaanid „Elu pühitsus“ („Dzīves svinēšana“, 1998, e.k. 2003) ja „Neitsi õpetus“ („Jaunavas mācība“, 2001, e.k. 2011) on ammuilma eestindatud ning tänavune ei ole Ikstenal mitte esmakordne Eesti-külastus. Autorit tuntakse eelkõige tema viimistletud stiili ning detailse keelekasutuse poolest. Oma proosas puudutab ta üldinimlikke-arhetüüpseid elu, armastuse, surma ja saatusega seotud teemakobaraid.

Tuleviku kohta oleviku vaatepunktist sõnab Ikstena: „Ma arvan, et kahekümne esimese sajandi globaalsed muutused on tõenduseks sellele, et piirid, mida peame ületama, on iga päevaga üha tabamatamad. Kuulumise kontseptsioon muutub üha laialivalguvamaks ja segasemaks, mis nõuab isiklikelt mõtteväljadelt üha enam tööd. Kuidas peaksid mõtteväljad olema piiritletud nende 21. sajandi kodanike jaoks, kes on kasvatatud oma maa tarbeks? Üha raskem on saada piiride ületajaks.“

Festivalil esitleb Ikstena koos kirjastusega Hunt oma värskelt Margus Konnula ja Ilze Tälberga vahendusel eesti keelde jõudnud romaani „Emapiim“ („Mātes piens“, 2015), mis jutustab Johanna Rossi sõnutsi ema ja tütre distantseeritud suhetest nõukogude ühiskonnas. Küllap on ka kõneväärne, et romaani ingliskeelse tõlke pealkirjaks sai „Soviet Milk“ ehk „Nõukogude piim“.

teisipäeval, 8. mail

17.30

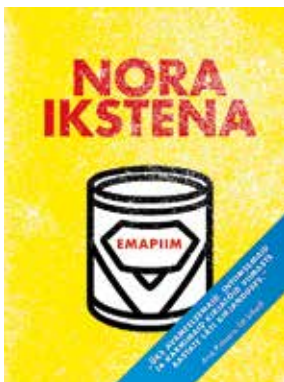

Tasku Rahva Raamatus

läti keeles, järeltõlge
eesti keelde

Vestlust juhivad **Contra** ja **Ilze Tälberga**.

Vestlusõhtut juhib festivali patroon **Hasso Krull**.

 teisipäeval, **8. mail**

 18.00

 Utoopias

muusikatund tartu esitajatega

 teisipäeval, **8. mail**

 18.00

 Tartu Ülikooli Raamatukogu
konverentsisaalis

Olga Einasto ja Elmet Neumanni
filmikontsert „Kuulame veel“ (muu-
sika eesti ja vene lemmikfilmidest)

muusika- ja luuleõhtu valitud elud

Külas on luuletaja **Triin Soomets** ja muusik **Tiit Born**.

Triin Soomets (1969) on luuletaja ja prosaist. Ta on avaldanud üle kümne luuleraamatu. Soometsa luulet iseloomustab võime tuua kokku vastandlikke nähtusi: kehalisust ja abstraktsust, intiimsust ja filosoofilisust. 2012. aastal hakkas ta avaldama luulet lastele ning kirjutama fantaasiarikkaid ja mõistujutte meenutavaid lühijutte.

Tiit Born (1974) on muusik, kes mängib lummvavalt kitarril ja kasutab oma loomingus tuntud autorite luulet. Elukutselise muusikuna teeb Tiit Born kaasa mitmete artistide saatebändides, kuid ta esineb ka üksi. Avaldanud kaks sooloplaati „Tähetüdruk“ (2003) ja „Ennustan sulle, armas“ (2015).

 teisipäeval, **8. mail**

 18.00

 Tammelinna
raamatukogus

Ignacio perini argentiina

foto: Anu Prieto

Ignacio Perini (sünd 1984) on argentiina luuletaja, ajakirjanik ja kultuurikorraldaja. 2017. aastal esindas ta Argentiinat Pariisis toimunud 11. ülemaailmsel luuleprõmmul. Ta on ka suulisele kirjandusele ja esitusluulele pühendatud ajakirja Revista B toimetaja ja juhib luulevõistlust Virtual Bardo, mis kasutab Facebooki ja Youtube'i platvorme, loomaks reaajas rahvusvahelist, otsesuhtluses tekkivat luulevahestust.

Perini on seni avaldanud kaks raamatut: „Dos historias de amor contadas con el diario del lunes” („Kaks armastuslugu, jutustatud esmaspäevases päevikusissekandes”, 2016) ja veel väga värske „Loser/Lover” („Kaotaja/armastaja”, 2018).

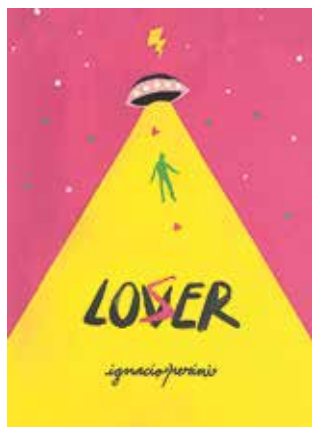
Kui palusime tal tulevikumuusika vaimus ja Wikipedia artikli vormis 2118. aastast vaadatuna kirjeldada oma loomingut, vastas ta nõnda: „Luuleprõmmu liikumise tuules patustas Ignacio Perini oma loomingus tihti efektsuse ja proosalisusega, samal ajal lubas see tal kirjutada vabalt – mis on nende luksus, kes ei taha üleliia ilustada seda, mida öelda soovivad. Kui kõik kirjanikud loovad teatud vajaduse või puudujäägi tõttu, pole üllatav, et Perini luule läbivaiks teemadeks olid armastus ja afektid. Lisaks sellele, et see iseloomustas tema isikut, oli see ka oma aja märk – oli ju tegu sotsiaolvõrgustike, virtuaalsete vaatepunktide ja läheduse illusioonide ajastuga.”

 teisipäeval, 8. mail

 19.00

 Vildes ja Vines

Ignacio Perini luule-*stand-up* „Loser/Lover” – *stand-up* on inglise keeles, eestikeelsete subtiitritega

Leanne moden UK

foto: Lizzy Doe

Leanne Moden on slämmiluuletaja ja ürituste korraldaja Nottinghamist, Inglismaalt. Ta on üks kollektiivi 28 Sonnets Later algatajatest ning ühenduse DIY Poets liige. Peaasjalikult ongi Moden oma karjääri jooksul tegelenud luuleprõmmudel osalemisega, kus on mitme suurema võistluse finaalikohagi teeninud. Enda sõnul on ta esinenud kõikjal: haiglatest, koolidest ja kogukonnakeskustest hauptplatside, parklate ja kuninglike kontserdihallideni välja!

Ta viib läbi loovkirjutamise töötube koolides, raamatukogudes ja muuseumides ning korraldab luule- ja luuleprõmmuüritusi kõikjal Inglismaal. Lisaks on ta tegev Nottinghami UNESCO kirjanduslinna meeskonnas.

Oma lähiaastate olulise tegevusena toob Moden muuhulgas välja Writing East Midlandsi residentuuriprojekti „Write here!“, mille raames ta viis läbi „Varjupaiga-projekti“ ehk juhendas loovkirjutamise töötubasid põgenikele ja asüülitaotlejatele.

Kuidas aga kujutleb Leanne iseenda loomingut, vaadatuna aastast 2118, kuidas ta kujutleb tulevikumuusikat? Nii helget vastust ei saanud me üheltki teiselt festivali autorilt: „Paljud mu luuletused tegelevad sotsiaalse ebavõrdsuse küsimusega. Ma loodan, et saja aasta pärast on kõik maailma probleemid lahendatud ja inimesed, kes loevad mu tekste 2118. aastal, näevad neid ajalooliste kurioosumitena, mis dokumenteerivad aega enne soolise ebavõrdsuse, rassismi ja teiste sotsiaalsete probleemide lõppu.“

teisipäeval, **8. mail**

20.00

Vildes ja Vines

Luuleõhtu „Unenägude atlas üheks õhtuks“ –
esinevad **Krista Ojasaar, Andra Teede, Silvia Urgas, Helena Läks, Leanne Moden**; musitseerib **Lilli-Krõõt Repnau**.

kolmapäeval, **9. mail**

14.00

Kirjanduse Maja saalis

Töötuba: *Writing for performance*. Töötuba on inglise keeles, avatud kõigile huvilistele.

tundeline teekond raadi kalmistul

Ringkäigu Raadi surnuaial viib läbi giid **Kaspar Jassa**. Kogunemine Kalmistu peavärava juures (Kalmistu 22). Kaasa võib võtta taskulaterna ja vajadusel sirmi ning kummikud.

📅 teisipäeval, 8. mail

🕒 00.00

📍 algus kalmistu peavärava juures Kalmistu 22

prima vista

Ja unesco kirjanduslinnad esitlevad:

tulevikumuusika

teekond tulevikku sõnas, pildis ja helis

📅 kolmapäeval, 9. mail

🕒 16.00

📍 TÜ Raamatukogu konverentsisaalis

christian kössler

austria

foto: Christian Kössler

Christian Kössler (sünd 1975) on pärit Austriast Tiroli liidumaa pealinnast Innsbruckist. Raamatukoguhoidja ning Austria literaatide jalgpallikoondise väravavaht alustas lühijuttude kirjutamist kümme aastat tagasi. Kodupaigaga on tema looming seotud juba pealkirjadest peale, nii leiame bibliograafiast teosed, nagu „Koletislik Innsbruck“ („Bestialisches Innsbruck“, 2007), „Innsbrucki surmatants“ („Innsbrucker Totentanz“, 2009), „Tirol viikimehe bluus“ („Tiroler Sensenmann-Blues“, 2013) ja „Õudne Tirol“ („Unheimliches Tirol“, 2011). Lugusid „Õudsest Tirolist“ kuuleme autori esituses ka Prima Vistal.

Kössleri õuduslugudele lisavad võrtsi kohalik koloriit ja must huumor, enamasti ongi lugude aluseks vanad legendid, mida autor kirjanduslikult töötleb ja tänapäevasesse konteksti lülitab. Rahulikult ja argiselt algavad, aga ootamatute pöörete abil eskaleeruvad salapärased juhtumid leiavad, nagu õuduskirjanduses ikka, aset pimeduse kattevarjus, just öös kohtume kummituste, vaimude, surnuist ülestõusjate, vampiiride, õnnetust toovate hääletajate ja koguni vanakurja endaga.

Enda kohta ütleb Kössler, et kogu elu matkab ta mööda metsi ja mägesid, rändab mööda rannikuid, tähelepanelikult kuulatades ning vanade tekstide saladusi sisse hingates. Ja naeratab vaikselt ning rahulolevalt, kui kuulaja tema jutustuste ebamaisesse lummusesse sukeldub, et end sellesse kaotada.

Eesti keeles saab Christian Kössleri jutte esmakordselt lugeda TÜ germanistika tudengite tõlkes maikuu Müürilehest.

kolmapäeval, 9. mail

14.00

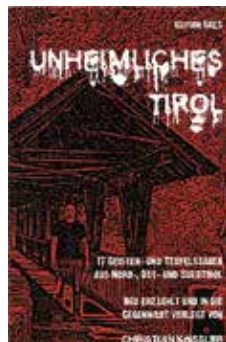

Linnaraamatukogu saalis

Saksa keeles, järeltõlge eesti keelde

Õuduslugude autor Christian Kössler loeb lugusid Tirolil legendidel põhinevast raamatust „Õudne Tirol“ ja lühijuttude kogumikust „Ta tuleb sulle järele“. Näidatakse lühifilmi „Piiril-kõndija“ („Grenzgänger“). Lood on tõlkinud TÜ II kursuse germanistika üliõpilased. Külalisega ajavad juttu üliõpilased **Hans-Martin Tammesalu**, **Maarja-Liis Veeleid** ja **Hanna-Lisett Lubi**. Sündmust toetab Austria Suursaatkond.

pjotr aleškovski

venemaa

Pjotr Aleškovski (sünd 1957) on vene kirjanik. Lühijutte hakkas ta perioodikas avaldama 1989. aastal. Enne kirjanduslikku karjääri sukeldumist töötas Aleškovski, kes kõrghariduse sai Moskva ülikooli ajalooteaduskonnast, aastaid arheoloogina Kesk-Aasias väljakaevamistel ning Põhja-Venemaal ajaloomälestiste, sh erinevate kloostrite konserveerijana. Ta on tuntud ka ajakirjaniku, tele- ja raadiosaatejuhina.

Tema romaan „Kala. Ühe rände lugu“ („Рыба. История одной миграции“), mis pääses 2006. aastal Vene Bookeri lühinimekirja, on Veronika Einbergi tõlkes (Varrak, 2017) ka eestikeelse lugejani jõudnud. Sellesse ühe naise rände loosse on põimunud hulk teisi lugusid – ka eestlaste omasid, kes rändasid juba tsaariajal Venemaale. Neid kohtab peategelane Vera oma eluteel, sattudes Tveri oblastis kunagisse eestlaste asundusse Nurmekundesse.

Kui küsisime festivali teemast lähtudes Aleškovskilt, missugune on tema loomingu tulevik, vastas ta, nagu üks ajaloolasest kirjanik võikski vastata: „Pärast NSV Liidu kokkuvarisemist on meil kogunenud palju probleeme. Impeeriumijärgne sündroom haarab endasse eranditult kõik. Sellest on vaja aru saada, seda endas tunnetada ja kuidagiviisi sellest ka vabaneda. Samas ei tohi sellega mitte mingil juhul leppida ega seda kuhugi eemale lükata selliselt nagu seda kahjuks praegu, varjudes patriotlike loosungite taha, tehakse meil Venemaal. Haavanditega haigus ei kao kuhugi, kui jätta see ravimata.“

kolmapäeval, **9. mail**

14.00

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ruumis 243

Pjotr Aleškovski kohtumine
lugejatega ja raamatu
„Kala“ esitus.

Külastisega vestleb kirjanik
Kaspar Jassa. Vestlus on
vene ja eesti keeles.

neljapäeval, **9. mail**

16.00

Tartu Ülikooli peahoone
ruumis 128

Loeng „Ajalugu ja tänapäev
kaasaegses vene kirjan-
duses. Post-imperialistlik
sündroom“. Modereerib
TÜ vene kirjanduse lektor
Roman Voitehhovitš,
Loeng on vene keeles.

eLektriteatri FILMiprogramm

nb! esimene FILM Juba 1. mail !

1. mail

19.00

Elektriteatris

Inglise keeles ilma subtiitriteta.
Pikkus 3 h 17 min. Pilet **5€.**

Ex Libris: New Yorgi raamatukogu

Ameerika dokumentalist Frederick Wiseman on tuntud süüvitsi minevate filmide poolest, kus ta vaatleb lähedalt institutsioone, süsteeme ja asutusi, kuid püüab autori-positsiooni võimalikult nähtamatuks teha, piirdudes oma nägemusega peamiselt montaaži protsessis. 88-aastase vanameistri uusim film „Ex Libris: New Yorgi raamatukogu“ astub julgelt maailma ühe suurima teabeasutuse saalidesse, koosolekuruumidesse, harukogudesse. Raamatukogu on paik, kuhu kõik on oodatud ja kus kõik on võrdsed. New Yorgi raamatukogu oma 92 haruga Manhattanil, Bronxis ja Staten Islandil pakub erinevaid võimalusi teadmiste omandamiseks suurlinnas, mille elanikkond on kirju kultuurilise ja majandusliku taustaga. Raamatukogu pole lihtsalt koht, kus vaikus on omapäi teoseid lehitsema, vaid siin toimuvad infotunnid, vestlused, kultuuri-sündmused, haridusprogrammid ja palju muud, mis toob kokku inimesi ja kogukondi. Milline on raamatukogu täna ja kuhu liigub ta tulevikus?

kolmapäeval, 9. mail

21.00

Elektriteatris

Film linastub inglise, taani ja jaapani keeles ingliskeelsete subtiitritega. Pikkus 58 min. Pilet **5€.**

Unistades Murakamist

Mette Holm on aastaid tõlkinud jaapani kirjaniku Haruki Murakami teosed taani keelde. Filmis „Unistades Murakamist“ saame piiluda tema ellu, kui ta tegeleb parajasti Murakami debüütromaani tõlkimisega. Holm tunneb end Murakami maailmas koduselt: siin on omal kohal fantaasiad, kus loomad kõnelevad ja mitmed maailmad eksisteerivad paralleelselt. Vestlused teiste tõlkijatega, mis keerlevad vahel üheainsa jaapanikeelse sõna ümber, näitavad Holmi pühendumist oma tööle. Nagu ka Murakami teosed, peegeldab jaapani keel teistsugust reaalsust, kui Läänes tunneme. Just teistlaadi mõtteviis inspireerib Holmi, esitab talle väljakutseid ning võimaldab töösse sukelduda. Otsides täiuslikke lauseid, et anda edasi Murakami üksildaste ja unelevate tegelaskujude maailmu, hakkab piir reaalsuse ja ilukirjanduse vahel hägustumata.

reedel, 11. mail

19.00

Elektriteatris

Film linastub vene keeles eesti-keelsete subtiitritega.
Pikkus 2 h 6 min. Pilet **5€.**

Dovlatov

Film kirjanik Sergei Dovlatovi elust 1970. aastate Leninigradis, mõni päev enne ta sõbra, tulevase Nobeli preemia laureaadi, Jossif Brodski emigreerumist. See on paradoksaalsete ja naljakate juhtumite virvarr. Kokkupõrge kriminaaliga, Leningradi vaimu- ja kultuurielu, filmistuudio Lenfilm, muusika, luule, ajakirjaniku igapäevatöö, kirglik soov osta oma tütrele nukk, mida kusagilt pole saada. Eluliste juhtumite jadas, vahel naljakais, vahel teravais, avastame enda jaoks tundliku, geniaalse, iroonilise inimese, kes valib loomingulise elutee, et saada hiljem üheks kõige populaarsemaks 20. sajandi vene proosakirjanikuks.

„Dovlatov“ osales 2018. aasta Berliini filmifestivali võistlusprogrammis ning võitis Hõbekaru prima kunstnikutöö eest.

Jean-Philippe Blondel

prantsusmaa

foto: Heloise Jouanard

Jean-Philippe Blondel (sünd 1964) alustas luuletamist juba 7-aastaselt, sealt edasi liikus ta teismelisena lühijuttude ni ning oma esimese romaani kirjutas juba 19-aastaselt. Pärast ülikooliõpinguid Pariisis ja laialdast reisimist maailmas (sh Lõuna- ja Kesk-Ameerika, Nepaal, India ja suurem osa Euroopast) asus prantsuse kirjanik elama ja töötama oma sünnilinnas Troyes'sse Pariisi lähedal. Raamatud said tema jaoks eluliselt tähtsaks 17-aastaselt, kui ta kaotas autoõnnetuses oma ema ja venna, 4 aastat hiljem suri ka tema isa. Tema romaanid põhinevad alati päriselul ning minajutustaja võimaldab lugejal kergesti samastuda.

Blondeli teoseid on tõlgitud üheksasse keelde, eesti keeles on 2017. aastal Margot Endjärve tõlkes ilmunud „Pariis 6.41“, kus Pariisi poole suunduvast varahommikus rongis sattuvad kõrvuti istuma kunagised armastajad, kelle ebameeldivalt lõppenud armulugu on mõjutanud ka nende edasist elukäiku. Pooleteisetunnise sõidu jooksul muutuvad nende mälestused elavaks ning kaalul võib jällegi olla tulevik.

Blondel ei pea end igaveseks ja ei usu, et saja aasta pärast tema raamatuid veel loetakse, sest suurem osa autoreid ei peagi ajahambale vastu. Ometi ei näe ta seda niivõrd negatiivsena kui vabastavana, sest nõnda ei pea autor muretsema sellepärast, kuidas tema teoseid tulevikus vastu võetakse. Pigem loodab Blondel, et tema kirjutatu aitab lugejail olevikus näha, „kui lähedased me kõik oleme – ja kui õrnad samas – ning kui väga me vajame teineteise tuge“.

kolmapäeval, **9. mail**

18.00

Linnaraamatukogu saalis

Prantsuse keeles, sünkroontõlge eesti keelde

Külasõbraga vestleb **Triinu Tamm**. Eesti keeles on ilmunud autori romaan „Pariis 6.41“ (Eesti Raamat, 2017). Vestlus on prantsuse keeles, sünkroontõlkega eesti keelde. Sündmust toetab Prantsuse Instituut.

alexander Genis

venemaa

Alexander Genis (sünd 1953) on tõeline kosmopoliit: ta on juudi päritolu, Venemaal sündinud, Riias üles kasvanud ning 1977. aastal Ameerika Ühendriikidesse emigreerunud (kus ta tänaseni elabki) literaat. Ka tema kultuuriline tegevus katab üsna laia spektri, nii on tegemist kirjaniku, esseisti, kirjanduskriitiku, kulturoloogi kui ka raadiosaatejuhiga ühes isikus. USAs alustas ta oma karjääri New Yorgis, kus kohtus teiste hulgas Nobeli kirjanduspreemia laureaadi Joseph Brodskyga ning kirjaniku Sergei Dovlatoviga.

Ka Eesti lugejale ei tohiks Genise nimi enam kaugelt võõras olla, on ju tema teosed „Lugemistunnid: raamatusõbra kamasuutra“ (LR, 2016) ning „Dovlatov ja tema ümbrus: filoloogiline romaan“ (LR, 2013) Toomas Kalli vahendusel mitte üksnes ära trükitud, vaid lugejatele päris lähedale jõudnud. Ka on Alexander Genis Eestis juba mitmeid kordi käinud, kusjuures Intervjuus Toomas Kallile (Sirp, 20.10.2017) on ta tunnistanud, et esimest korda tuli ta siia põidlaküüdiga kõigest 7. klassi lapsena.

USAs juhib Genis Vabadusraadio iganädalast saadet „Ameerika tund“ („Американский час“), mis on pühendatud just Ameerika kultuuri tutvustamisele venekeelsele kuulajale. Ta on töötanud ajalehes „Uus ameeriklane“ („Новый американец“), mida andis välja tema sõber Sergei Dovlatov. Tal on tal oma kolumn „Lugemise tunnid“ („Уроки чтения“) ajalehes Novaja Gazeta. Serbia kirjanik Milorad Pavić on öelnud: „Genis paigutas end niimoodi, et näeb Venemaad Ameerikast ja Ameerikat Venemaalt – läbi Hiina“.

kolmapäeval, **9. mail**

18.00

TÜ Raamatukogu konverentsisaalis

Vene keeles, sünkroontõlge eesti keelde

reedel, **11. mail**

17.00

TÜ Jakobi 2 õppehoone ring-auditooriumis

Alexander Genise ja **Tatjana Tolstaja** vestlus
teemal „Fiction/Nonfiction: piirid ja perspektiivid“

Avalik loeng „Dovlatov ja kolmas laine“

tatjana tolstaja

venemaa

Tatjana Tolstaja (sünd 1951 Leningradis) pärineb aukartustäratavalt kirjanduslikust perekonnast. Tema isapoolne vanaisa on teadusliku fantastika üks pioneere Aleksei Tolstoi, kes lisaks kaugele sugulusele Lev Tolstoiga oli kauges suguluses veel ka Ivan Turgeneviga! Autori isapoolne vanaema oli poetess Natalja Krandievskaja. Tolstaja emapoolne vanaisa Mihhail Lozinski oli aga 20. sajandi üks hinnatumaid vene tõlkijaid, tõeline legend, kes vahendas vene keelde muuhulgas Dante „Jumaliku komöödia“.

Aga ega Tatjana Tolstaja endagi saavutused ülejäänud dünastiale alla jää, on ju tegemist laia profiiliga literaadiga, kes on tuntud mitte vaid kirjaniku ja publitsisti, vaid ka televisioonisaatejuhi ja kriitikuna. Ta õppis Leningradi Riiklikus Ülikoolis klassikalist filoloogiat ning alustas 1980. aastate alguses tööga kirjastuses Nauka. 1990. aastatel elas Tolstaja Ameerika Ühendriikides, õpetades seal mitmes ülikoolis vene kirjandust ja loovkirjutamist.

Kirjutisi on Tolstaja avaldanud 1983. aastast. Tema tuntuim raamat on „Кысь“ („Köss“, 2000) – düstopia ja anti-arenguromaan, mis kujutab Venemaa apokaliptilist tulevikunägemust. Tolstaja on ülipopulaarne autor, kelle raamatutel on suur mõju nii koduperenaistele kui ka politoloogidele. Aastaid juhis ta menukat telesaadet „Keelepeksukool“ („Школа злословия“), kus intervjuueeris Venemaa kultuuritegelasi ja poliitikuid. 2011. aastal jõudis Tolstaja soliidsesse nimekirja „100 kõige mõjukamat naist Venemaal“.

 neljapäeval, 10. mail

 18.30

 TÜ Jakobi 2 õppehoone
ringauditooriumis

Tatjana Tolstaja avalik loeng vene keele transformatsioonist „Lootus ja tugi“. Loeng on vene keeles.

näitused prima vista ajal tartus

Linnaraamatukogu muusikaosakonna galeriis ja IV korruse fuajees

Graafik Made Balbati lasteraamatute illustratsioonid ja raamatukujundused.

Linnaraamatukogu II korruse näituseruumis

Eesti Vabariik 100 läbi eesti luule

Näituse koostajad on püüdnud igast aastast leida just seda aastat iseloomustava luuletuse ja/või luulekogu: nende hulgas on nii siiani kestvat, lihtsalt toredaid leide kui ka üllatavaid meeldetuletusi.

Linnaraamatukogu saalis, lasteosakonna näituseruumis ja eestikeelse ilukirjanduse saalis

Kirjanike portreed, mille on kirjandefestivali jaoks joonistanud Tartu Lastekunstkooli õpilased

Kirjanikud ja luuletajad, keda lapsed on kujutanud: Oskar Luts, Mikä Keränen, Heiki Vilep, Kristiina Ehin, Jürgen Rooste, Contra, Andrus Kivirähk, Hando Runnel, Aino Pervik, Mihkel Mutt, Mehis Heinsaar, Indrek Hargla, Aapo Ilves, Peeter Sauter, Lehte Hainsalu, Tiia Toomet, Jaan Kaplinski, Sofi Oksanen, Elo Viiding, Birk Roheleht, Reeli Reinaus, Sven Kivisildnik, Urmas Vadi, Andrei Hvostov, Andres Vanapa, Eno Raud, Ellen Niit, Juhan Viiding, Juhan Liiv, Doris Kareva, Aimee Beekman, Betti Alver, Kristjan Jaak Peterson.

Lapsed on kujutanud sulemeistreid vahetult ja iseloomulikult ning pakuvad omajagu silmarõõmu ja lõbu, kuid kohati ka mõistatamist.

Tartu Kunstimuuseumis

Eve Kase isikunäitus «2+2=...»

«2+2=...» asetub tõe ja fiktiivsuse piirimaile ning suhestub eelkõige tõejärgsuse fenomeniga, esitades kunstniku lähiaastate silmapaistvamat loomingut, alates graafikast kuni identiteediotsingutel ruumi- ja trükiprojektideni. Eve Kask kasutab oma loomingus peamiste vahenditena huumorit ja fiktsiooni. Olles omandanud kunstihariduse raamatugraafika erialal, paelub Kask sageli raamatuformaati ning tekstiline lähenemine, veel on tema viimaste aastate loomingus graafikat, fotot ja ruumiinstallatsioone.

foto: Karel Koplímets

Tartu Ülikooli muuseumis Toomkirikus

Kuritöö ja karistus

Uhiuus aastanäitus „Kuritöö ja karistus“, seab keskmesse kriminalistika arengu ning õigusemõistmise keerukuse kahe tõestisündinud loo põhjal.

Toomkiriku hiilgus

Näituse fookuses on Vana-Liivimaa võimsaim katedraal ja selle arheoloogiline pärand, erilised ja luksuslikud leiud. Näituse teevad erakordseks toomkirikust leitud luustikud, mis annavad aimu nii kõrgete vaimulike kui ka ülikute harjumustest ja muredest. vt veel muuseum.ut.ee

Tähetornis

Kuritöö ja karistus: spekter paljastab saladusi

Ajutine näitus tähetorni õuel räägib sellest, mis spektroskoopia on, kuidas me sellega igapäevaelus kokku puutume ning kuidas seda kasutatakse astronoomias, kriminalistikas, kunsti- ja arstiteaduses. vt veel tahetorn.ut.ee

Tartu Ülikooli kunstimuuseumis (ülikooli peahoones, Ülikooli 18)

Kuritöö ja karistus: ülikooli kartser

Tartu ülikooli peahoone pööningul asub väike salapärane ruum, mis annab tunnistust ajast, kui ülikoolil oli omaette kohtusüsteem. 19. sajandil jõudsid ülikooli töötajate ja tudengite kergemad süüteod ülikooli kohtu ette ning raskematel juhtudel olid üliõpilastest üleastujate karistamiseks ette nähtud arestikambriid ehk kartserid ülikooli peahoone pööningul.

Narva metseenid. Lavretsovide kunstikogu.

Näitus tutvustab Narva 19. ja 20. sajandi vahetuse kultuurielus olulist rolli mänginud kaupmeestest metseenide Sergei ja Glafira Lavretsovi kunstikogu, mis pani aluse Narva muuseumile. vt veel kunstimuuseum.ut.ee

Eesti Kirjandusmuuseumis

Läti Kirjandus- ja Muusikamuuseumi näitus

„Eduards Veidenbaums – võimatu luuletaja”

Kuni 12. maini (k.a) saab Eesti Kirjandusmuuseumis vaadata näitust „Eduards Veidenbaums – võimatu luuletaja”, mis jälgib läti esimese modernse luuletaja napi eluea pöördepunkte, otsides ka vastust küsimusele, mis tähtsus oli tema lühikeses elus Tartu Ülikoolil ja Tartus veedetud ajal. Kuidas on võimalik, et inimesel, kes elas vähem kui 25 aastat ja jõudis realiseerida vaid tühise osa oma loomepotentsiaalst, oli määratud saada läti kaasaegse luule alusepanijaks? Näitus püüab lahti harutada Veidenbaumsi lühikese, kuid ebatavaliselt sisuka elu lõnga. Näituse tuumaks on tänaseni säilinud üksikud esemelised tõendid „Kalāči” memoriaalmuuseumist ning Kirjandus- ja muusikamuuseumi kogudest, mille ümber loodud metafoorne ja informatiivne väli illustreerib Veidenbaumsi isikut ja tema panust Läti ja maailma kontekstis. Näitusel saab lugeda ka eesti luuletaja ja tõlkija Contra (Margus Konnula) tõlgitud Veidenbaumsi töid

1 Ainus kindlalt teada foto E. Veidenbaumsist. Kadreering Tartu üliõpilaseltsi „Pripkalonija” grupipildilt, 5. mai 1890. Foto: V. Malinovskis.

2 Ülikoolikaaslase A. Dauge joonistatud šarž E. Veidenbaumsist.

Näituse kontseptsiooni autor: Marians Rižis

Kuraator: Lelde Vaivode

Stsenograaf: Mārtiņš Kalseris

Videokunstnik: Ineta Sipunova

Konsultant ja tõlkija: Margus Konnula

prima vista noortekas

kolmapäeval, **9. mail**

18.00

Vildes ja Vines

Oma loomingut esitavad **Kristel Algvere, Siim Lill, Talvike Mändla, Kelly Turk ja Joonas Veelmaa.**

pargiraamatukogu

on vabaõhuraamatukogu, kus saab kahel päeval laenutada raamatuid, lugeda ajalehti ja ajakirju, kasutada internetti, mängida lauamänge. Päeval on Pargiraamatukogus lasteüritused – kunstitoad kirjanikega, nukuteatri etendus ja laste kontsert. Pärastlõunal on kavas töötuba ja kontsert ning õhtul kontserdid ja vabaõhukino. **Viivisevabadus!**

 neljapäeval, **10. mail**

 10.45–19.00

 Südalinna pargis Poe ja Kүүni tänava nurgal

10.45 Pargiraamatukogu **tervituskontsert:** esinevad Sassi lasteaia mudilased

Lasteprogramm pargiraamatukogu kunstitelgis:

11.00–12.30 kunstituba kirjanikuga, külas **Reet Bobõlski**

12.00–14.00 kunstituba kirjanikuga, külas **Reet Bobõlski**

16.00 Tartu II Muusikakooli õpilaste ansambli kontsert. Juhendaja Olga Kostjukovitš

19.00 Kava „Revolutsiooniline situatsioon. 100 aastat riigipöördest“. Esinevad **Merca ja Urve Voitk**

2005. a möödus 100 aastat Veebruarirevolutsioonist ja 2017. a möödus 100 aastat Oktoobrirevolutsioonist. Need kaks olulist pööret Venemaal löid võimalused rahvusriikide tekkeks. Suur Sotsialistlik Oktoobrirevolutsioon, nagu armastas kommunistide mahitatud paleepööret nimetada üks ebaõnnestunuim eksperimentaaliik, kaaperdas paljud töölisklassi võitluslaulud, vajutades neile oma puna-viisnurkse pitseri. Eelmise sajandi hakul lauldi neid salaja tööliskeldreis, uue sajandi algul lauldi neid poolsalaja. Meie laulame neid täiel häälel ja pühime tolmust puhtaks mõned unustatud poeedid. Elagu revolutsiooniline situatsioon!

 reedel, **11. mail**

 10.00–19.00

 Südalinna pargis Poe ja Kүүni tänava nurgal

10.30 Linnaraamatukogu nukuteatri etendus „Looma muinasjutud“

Lasteprogramm pargiraamatukogu kunstitelgis:

10.30–12.30 kunstituba kirjanikuga, külas **Hugo Vaher**

12.00–14.00 kunstituba kirjanikuga, külas **Hugo Vaher**

19.00 Kontsert „Kirjanikud muusikas“

Üles astuvad: **Kaisa Kuslapuu, Tuuli Vel-ling, Kristel Mägedi, Merca** ja **Urve Voitk** ning **Kaisa Ling Thing** vähendatud koosseisus, kontrabassil **Silver Sirp**. Kontserti juhib **Merca**.

22.00 Festivali vabaõhukino: Rainer Sarneti filmi „**November**“ (2017, 1h 55 min, subtiitrid inglise keeles)

Andrus Kivirähki romaani „Rehepapp ehk November“ ainetel valminud film. Rahvusvahelist tunnustust on leidnud Mark Tanieli operaatoritöö.

Osades: Rea Lest, Jõrgen Liik, Taavi Eelmaa jt.

Teave raamatukogu kohta:
Halliki Jürma, tel 736 1372

Teave programmi kohta:
Linda Jahilo, tel 736 1374, tel 53 40 2168

Teave lasteprogrammi kohta:
Ädu Neemre ja Epp Nõges, tel 736 1390

Kirjanduslik orienteerumismäng ,peeldus raamatukogu'

 neljapäeval, **10. mail**

 12.00

 Linnaraamatukogus

 4.-5. klassid

Kirjanduslik orienteerumismäng 4.-5. klasside 2-liikmelistele võistkondadele. Kohtumine kirjanik **Reet Bobõlskiga**

 reedel, **11. mail**

 12.00

 Linnaraamatukogus

 3.-4. klassid

Kirjanduslik orienteerumismäng 3.-4. klasside 2-liikmelistele võistkondadele. Kohtumine kirjanik **Hugo Vaheriga**

Mängule eelregistreerimine 28. aprillini tel 736 1390

raamatuesitlus - LUULEKOGU „SUGULANE“

 kolmapäeval, **9. mail**

 18.00

 Kirjanduse Maja saalis

Esitletakse **Katrin Väli** luulekogu „Sugulane“. Autoriga vestleb **Aare Pilv**

KOHTUMINE KIRJANIKUGA - ene sepp

 neljapäeval, **10. mail**

 12.15

 Tammelinna raamatukogus

Ene Seppa raamat „Medaljon“ pälvis 2008. aastal kirjastuse Tänapäev noorsooromaanivõistlusel kolmanda koha ja 2009. aastal lasteraamatu auhinna „Järje hoidja“; raamat „Vabandust, aga mis asja?“ sai aga 2016. aastal kirjastuse Tänapäev noorteromaani võistlusel teise koha.

Joelle Taylor

UK

foto: Naomi Woddi

Joelle Taylor (sünd 1967) on auhinnatud briti luuletaja, näitekirjanik ja kriitik. Ühendkuningriigi kunagise slämmiluule tšempionina rajas ta 2001. aastal üleriigilise noorte luuleprõmmu võistluse nimega SLAMBassadors – tegemist on pikima ajalooga praegu tegutseva noorte slämmiluule meistrivõistlusega Euroopas. Ta on esinenud nii kodu- kui välismaal (Kreekas, Zimbabwes, Botswanas, Brasiilias, Soomes, Indoneesias ja varsti ka Eestis!). Lisaks ilukirjanduslikule ja performatiivsele tegevusele viib Taylor läbi loovkirjutamise töötube ja meistriklasse.

Elmisel aastal ilmus tema luulekogu „Songs My Enemies Taught Me“ („Laulud, mille õppisin oma vaenlastelt“) – see on feministlik teos, naistest ja naistele, kes kannatavad seksuaalse terrorismi ja kolonisatsiooni tõttu, kogu sisaldab see laule, luuletusi ja kirju iseseisvusest ja ellujäämisest. 2018. aastal ilmub tema esikromaan „The Woman Who Looked Through Walls“ („Naine, kes vaatas läbi seinte“).

Kui küsisime Joelle'ilt, missugusena näeb ta tänast päeva, vaadatuna tagasi sajandikaugusest 2118. aastast, vastas ta Wikipedia-alapeatüki vormis: „9. mai 2118 tähistatakse sajandi möödumist Joelle Taylori maailmamuutvast luule-performance'ist Prima Vista kirjandusfestivalil, mis viis globaalsete ülestõusude, pankade ja suur korporatsioonide kukutamise, naiste ja queer'ide võimuhaaramiseni kogukondades ning luule muutumiseni rahvusvaheliseks valuutaks. Plaanis on ilutulestik.“

neljapäeval, 10. mail

15.00–17.00

Kirjanduse Maja saalis

TarSlämmi töötuba. *Joelle Taylor Performance in Spoken Word*. Töötuba on inglise keeles.

reedel, 11. mail

19.00

Vildes ja Vines

TARSLÄMM

TarSlämmi finaali, Joelle Taylor astub üles külalisesinejana. Pärast finaali vaba lava.

natasza Goerke

poola

Natasza Goerke (sünd 1962) on poola luuletaja, novelli- ja reisikirjanik. Ta on õppinud poola filoloogiat Poznani Mickiewiczi ülikoolis, seejärel orientalistikat ja Tiibeti keeli Krakowi Jagellooni ülikoolis. 1980. aastate keskel emigreerus Goerke Saksamaale ning sealpeale on ta jaganud oma elu Hamburgi ja Nepaali vahel.

Tema kaks esimest jutukogu, „Fractale” (1994) ja „Pasteediraamat” („Księga pasztetów”, 1997) sisaldasid groteskseid ja sürrealistlikke lühijutte, mida nende iroonia ja musta huumori kasutuse tõttu on võrreldud näiteks Daniil Harmsi loominguga. 2002. aasta jutukogus „Hüvastijätt plasmaga” („Pożegnania plazmy”) võttis Goerke vaatluse alla armastuse, aga nagu ütleb Hendrik Lindepuu, ei ole tegemist armastuslugudega nende tavapärasest tähendusest. Poola kirjandusteadlane Grażyna Borkowska on Goerke stiili kirjeldanud muuhulgas tabamatu, häiriva ja raskesti klassifitseeritavana.

Ekki tema jutte ja jutustusi ilmus vahepeal ajakirjades ja antoloogiates, ei avaldanud ta aastatel 2002–2017 ühtki raamatut. Eelmisel aastal ilmus aga äkitsi tema kauaoodatud reisi- ja reportaažiraamat Nepaalist „Seal” („Tam”). Selle südamliku raamatuga jätkab Natasza Goerke poola reportaaži- ja reisikirjanduse parimaid traditsioone.

Goerke teoseid on seni tõlgitud saksa, inglise, serbia, horvaadi ja slovaki keelde. Nepaali-raamatu „Seal” eestikeelne tõlge ilmub festivali ajaks Hendrik Lindepuu tõlkes Hendrik Lindepuu Kirjastuses.

neljapäeval, 10. mail

15.00

Linnaraamatukogu saalis

Esitletakse Goerke Nepaali reportaažide raamatu „Seal” („Tam”) eestikeelset tõlget. Kirjanikuga ajab juttu raamatu tõlkija ja kirjastaja **Hendrik Lindepuu**. Vestlust tõlgib ja katkendeid loeb näitleja **Marius Peterson**.

Sündmust toetab Poola Vabariigi Suursaatkond.

LUULEÕHTU –

neljapäeval, 10. mail

17.00

Kirjanduse Maja saalis

Jaan malin,
Jan kaus
Indrek Koff

Kõlab nii esinejate endi kui ka teiste autorite luule ja proosaluulet (Federico García Lorca, Ivan Bunin, Arthur Rimbaud, Pablo Neruda, Gabriela Mistral, Zbigniew Herbert, Kestutis Navakas, Khalil Gibran, Kalev Kesküla, Innocentius III)

raamatuesitlus – ,minu madeira'

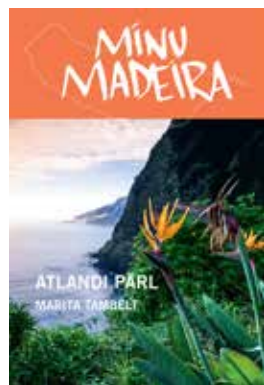
neljapäeval, 10. mail

17.30

Tartu kaubamaja Apollos

Petrone Print esitleb **Marita Tambe** raamatut „Minu Madeira“.

Püsimatu hing Marita avastas Atlandi ookeani keskel Madeiral aasta jooksul selle väikese saare põnevaid kohti. Ta koges madeiralaste pereelu, töötas reisibüroos ja tõlkijana.

,elav raamatukogu'

reedel, 11. mail

9.45

Tammelinna raamatukogus

reedel, 11. mail

10.00

Annelinna raamatukogus

„Elavaks raamatuks“ kehastuvad mitmed põnevad inimesed, keda noortel on võimalik kuulata ja küsitleda. Üritus toimub koostöös ESN (Erasmus Student Network) Tartuga ning siinsete välistudengitega. „Elavateks raamatuteks“ tulevad üliõpilased erinevatest maailma paikadest, näiteks USAst, Ugandast, Pakistanist ja Indiast, aga samuti erinevate elukutsete esindajad kodumaalt, nt muusik, arhitekt, ajaloolane, keskkonnainspektor. Nendega suhtlemine võib noortele olla abiks nii karjäärivalikul kui ka tulevikuplaanide tegemisel.

Info tel 746 1040

väitlus teemal

„multikultuurne ühiskond on elujõulisem kui põliskultuurne ühiskond“

 neljapäeval, 10. mail

 17.00

 Linnamuuseumis

Väitluse lähtepunktiks on 2016. aasta Vikerkaare 4–5. numbris avaldatud Martin Ehala tekst „Liberaalse multikulturalismi paradoks“.

Väitlevad Sotsiaaldemokraatliku Erakonna linnavolikogu fraktsiooni esimees ja Eesti Kirjanduse Seltsi juhatuse liige **Gea Kangilaski** ja

Feministeeriumi toimetaja **Aet Kuusik** ning

Edmund Burke'i Seltsi eestvedaja **Hardo Pajula** ja

keeleteadlane **Martin Ehala**.

Modereerib kirjanduskriitik ja kultuurieugeenik **Mihkel Kunnus**.

denyse woods

lirimaa

foto: Mirte Slob

Denyse Woods (sünd 1958) on iiri romaanikirjanik, kes diplomaadi tütreana sündis kaugel Bostonis – nõnda on ta varasest lapsepõlvest peale palju reisinud ning täiskasvanunagi erinevates kohtades elanud (sh USA, Belgia, Austraalia, Itaalia, Iraak ja Inglismaa). Ülikoolis õppis Woods araabia ja inglise keelt, tema eksootilisematest ametipostidest võib nimetada tõlgitööd Iraagis. Eksi- või leiurännakutel naasis ta Iirimaa 1987. aastal, kus tänaseni abikaasa ja kahe tütrega elabki.

Araabia kultuuri kogemus ja armastus reisimise vastu on leidnud põneva ja eheda väljenduse Woodsi reisitriloogias, millest esimene osa – „Õine Innsbrucki rong“ (2017, Ersen) – on Eva Nilsoni poolt ka eesti keelde tõlgitud. Triloogia osad viivad lugeja kõndima Sudaani, Jeemeni ja Omaani müstilistele maastikele ning kombineerivad reisi-, armastus- ja põnevusromaanide elemente. Enda kohta ütleb Woods, et kui Lähis-Ida ka inspireeris tema romaane, siis Iirimaa oli ja jääb kogu tema kirjutamise hingedeks.

Kui küsime lähtuvalt festivali teemast, kuidas ta kujutleb leksikoniartiklit enese kohta aastast 2118, vastab ta nõnda: „Nagu tema raamatud, on Denyse endiselt meiega oma kõrges vanuses 160-aastasena, ehkki tal puudub igasugune aim, kes ta on või kuidas ta siia sai.“

Pseudonüümi Denyse Devlin all on Woods samuti kolm romaani avaldanud, neist esimene – „Trompetipuu“ („The Catalpa Tree“, 2004) – sai Iirimaa bestselleriks.

neljapäeval, 10. mail

17.00

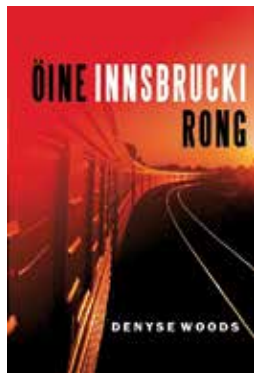

Linnaraamatukogu saalis

inglise keeles, järeltõlge eesti keelde

Küüalisega vestleb **Kätlin Kaldmaa**. Eesti keeles on ilmunud Woodsi romaan „Õine Innsbrucki rong“ (Ersen, 2017). Vestlus on inglise keeles, järeltõlkega eesti keelde. Sündmust toetab Iirimaa Suursaatkond.

,kirjandus ja tehnika: representatsioonid ja mõtestused'

reedel, 11. mail

11.00

TÜ Raamatukogu konverentsisaalis

Tehnika on olnud üks määravamaid tegureid viimaste sajandite kultuuri kujunemissoos. Industriaalrevolutsioonist internetini on tehnika ümberseadistanud meie suhted iseendiga, teiste inimestega ning seadmetega, mida me igapäevaselt kasutame. Kahekümnenda sajandi tehnika ei olnud neutraalne jõud või pelk objektiivne seadmete kogum, vaid miski, millel olid paratamatult ühiskondlikud põhjused ning tagajärjed – tehnikat ei saa käsitleda kultuurist lahusolevana. Selmet pidada tehnikat ainuüksi inimese nutikuse ning leidlikkuse tulemuseks, tasuks tehnikast pigem mõelda kui generatiivsest kultuurilisest intensiivsusest, mis sama palju loob meid kui meie teda. Tehnika valitseb nüüdisajal otsekui ajastuline mõistlikkus, kui ilmselge viis asjade tegemiseks. Ning kuna tehnikat võetakse suuresti enesest mõistetavalt, on see aruteludele raskesti ligipääsetav.

Kahekümnenda sajandi mõttelugu näitab, et tehnika areng ei vabastanud inimkonda olemise materiaalsest koormast. Vastupidi, ta sidus meid üha kindlamalt nende tehniliste protsesside ning ühendustega, mis meie maailmas-olu saadavad ja võib-olla isegi määravad. Tehnoloogilistel arengutel ning kultuuri üha intensiivsemal tehniiseerumisel on olnud pöördumatu mõju kahekümnenda sajandi kirjandusele: nii selle temaatilistele huvi- ja murepunktidele, vormilistele arengutele kui ka sellele, mida ülepea kirjanduseks on peetud. Suurt osa kahekümnenda sajandi kirjandusest võib mitmeski mõttes pidada inimese ja tehnika ülikeeruka suhte pühitsevaks või mureitsevaks ülestähenduseks. Tehnika on kirjanduses olnud elu argipäevast ja ajastu meelestusest võrsunud probleem samavõrd nagu *technē* (τέχνη) oli kreeklaste jaoks argiselt elatud elu.

Konverentsil kõnelevad eesti kirjandusteadlased viisidest, kuidas kirjandus on aidanud tehnikat ja tehnoloogiat mõtestada, ning vormidest, kuidas kirjandus on tehnikat representeerinud.

Konverentsi korraldavad **Jaak Tomberg** ja **Indrek Männiste** TÜ kirjanduse ja teatrieaduse osakonnast

Laura accerboni Itaalia

foto: Carlo Accerboni

Laura Accerboni (sünd 1985) on itaalia luuletaja, fotograaf ja toimetaja. Ta õppis Genova ülikoolis kirjandust ning tema luulet on avaldanud mitmed solidsed itaalia kirjandusajakirjad. Accerboni esimene raamat „Attorno a ciò che non è stato“ („Sellest, mida ei juhtunud“) ilmus 2010. aastal ning hinnati kohe tähelepanuväärsaks debüüdiks ja pärjati ohtrate auhindadega, tema teine ja seni uusim raamat „La parte dell’annegato“ („Mängides uppunut“) ilmus 2015. aastal.

Kriitikud on väitnud, et kui esmalt võib Accerboni luule tunduda kaine meelesei-sundite analüüsina, pelga distantseeritud pilguga vaatlusena, siis tegelikkuses teenib tema emotsioonitu toon justnimelt dramaatilist efekti – tooni ja sisu vastuolu rõhutab teemade endi tõsistust. Tema stiili kirjeldatakse külma ja selgena: tema looming koosneb lühikestest kalkuleeritud fraasidest, mis ei lange kunagi paatosesse. Ometi loob ta oma raamatutes tapatalgude, massimõrva ja äärmusliku vägivalda veidra sadistliku universumi. Kui panna dramaatilised teemad kokku külma esitluslaadiga, saamegi Laura Accerboni luule.

Eesti keeles saab Laura Accerboni loominguga Kristjan Haljaku tõlkes tutvust teha viimase Värske Rõhu kaudu (kevad 2018).

Kristjan
Haljak

fb

Värske Rõhk nr 53 /kevad 2018

LUULE

Joonas Vihelmaa

Eel Burrau, J.E. Carolina Pihvonen

Laura Accerboni (ja Kristjan Haljak)

Tõnis Põlv

Aneta Kruusimägi

Tõnu Tondar

Laura Kall

Hele Põld

Alex Aalman

Said Saks

PROSA

Saku Tark

Hannes Kivaste

Kristel Alvere

IKT & Rõhku: Kristel Alvere

PÄEVIK: Aja Väimäe

ARVUSTUSED

Siim Kivaste, Kristel Alvere, Tõnu Tondar

Wastu võetud 1. detsembril 2017. aastal

elis burrau

rootsi

Elis Burrau (sünd 1992) on noor rootsi luuletaja, kes seni välja andnud vaid ühe traditsioonilise raamatu, kuid tegutseb loominguliselt ka erinevatel nn uue meedia platvormidel (blogi, *podcast* jne).

Burrau loomingust on kriitikud leidnud performatiivsust ja assotsiatiivsust ning nooruslikku hoogu, aga ka klišeedega mängimist. 2016. aastal ilmus tema esikraamat „och vi fortsatte att göra någonting rörande“ („ja me püüdsime jätkuvalt teha midagi liigutavat“), kus ta muuhulgas kirjutab *a priori* nooruslikult, et kunagi sõlmis ta sõbra ja kaasteelise, kirjanik Anna Axforsiga pakti „teha kõike otsekohe“.

Burrau luule näitab kriitikute hinnangul üsna hästi, kuidas on olla noor Rootsis 2010. aastatel. Klišeetid kasutab ta omapärasel nihestatud moel, keerates kullunud väljendile peale ootamatu vindi, näiteks „kõik on lubatud / armastuses ja sõjas / ja *brainstorm*’is“. See on luule, mis koosneb siseringi naljadest, nagu ütlevad erineval moel nii kirjanik Helena Fagertun kui kriitik Björn Kohlström, aga samas tahab autor, et kõik saaksid neist aru. Ja Burrau tekitab tunde, nagu ütleb Fagertun, et neid ongi võimalik kõigiga jagada.

Koos juba mainitud Anna Axforsiga peab Burrau blogi „Vi som aldrig skrev prosa“ (ehk „Meie, kes me kunagi ei kirjutanud proosat“) ja *podcast*’i „En blekt blondins podcast om det gamla Stockholm“ (ehk „Pleegitatud juustega blondiini *podcast* vanast Stockist“).

Eesti keeles saab Burrau luulet lugeda Carolina Pihelga tõlkes värskest Värskest Rõhust (kevad 2018)

neljapäeval, 10. mail

18.00

Barlova baaris

Luuleõhtu: **Elis Burrau** ja **Laura Accerboni** esinevad koos tõlkijate **Carolina Pihelgase** ja **Kristjan Haljakuga**.

carolina
PIHELgas

CC BY SA Ave Maria Möistlik

kodulootund tartu uuriJaga - zoja kuznetsova

reedel, 11. mail

15.00

TÜ Raamatukogu ruumis 243

Zoja Kuznetsova loengus „Ühe altarimaali saatus“ tuleb juttu Petseri rajooni Laura küla luteri kiriku altarimaalist ja selle otsinguist, mis annavad välja päris detektiivloo mõõdu.

„orpheuse raamatukogu“ sünnipäev

Mais 2018 tähistab kirjastuse Fantaasia pehmeaaneline ulmesari „Orpheuse raamatukogu“ oma 7. sünnipäeva. Sarja 7 aastakäiku mahub kokku 34 kõige erinevamat ulmeraamatut. Vaa- tame tagasi seni ilmunule ja heidame pilgu lähituleviku plaanidele. Põhjaliku- malt peatume sarja uusimatel teostel, milleks on romaanivõistlusel auhinna- tud Triinu Merese mahukas verivärske romaan „Kuningate tagasitulek“ ja moodsa briti ulme superstaari Alastair Reynoldsi jutuvalimik „Spioon Europol“. Kohapeal saab soodsalt osta viimaseid ja ka vanemaid „Orpheuse raamatu- kogu“ sarja raamatuid.

reedel, 11. mail

17.00

Linnaraamatukogu saalis

raamatuesitlus - „vanalinna detektiivid“

reedel, 11. mail

17.00

Tartu kaubamaja Apollos

Tutvustatakse **Reeli Reinausi** raamatut „Vanalinna detektiivid“. Autor kõneleb oma loomingust ja jagab autogramme.

Jose eduardo degrazia

brasiilia

foto: Mirte Slob

Eduardo Degrazia (sünd 1951) on rahvusvaheliselt tunnustatud brasiilia jutukirjanik, luuletaja ja esseist. Kirjandusmaailma seisukohalt ehk mõnevõrra eksootiliselt töötab Degrazia lisaks nimetatud tegevusaladele oma sünnilinnas Porto Alegres ka silmaarstina. Enda kohta ütleb autor: „Olen olnud kirjanik ja luuletaja varajast lapsepõlvest alates, sest mu perekonnas – mu vanaisal ja isal – olid suured raamatukogud. Kultuuriga tegelemine oli osa minu kasvatuses. Ma mäletan end kirjutavat luuletusi alates sellest, kui olin kümneaastane.“

2012 aastal pälvis ta Craiova Mihai Eminescu kirjandusfestivali proosaauhinna ning aasta hiljem Trieste rahvusvahelise luuleauhinna. Degrazia loomingut on tõlgitud tosinasse võõrkeelde.

Tänavu ilmus Loomingu märtsinumbris Jüri Talveti tõlkes valik Degrazia proosaminiatuure, mis on pärit 2002. aastal ilmunud raamatust „Tanganjika metsikud lõvid“ („Os Leões Selvagens de Tanganica“). Selles jätkab ta ladinaameerika lühiproosameistrite väljendustäpset ja sümbolvihjetest rikast, maagilisrealistlike sugemetega loomulugude žanri.

Meie väljapakutud futuroloogilise mõtteharjutuse kohta – kujutada ette seda, mida oleme teinud kirjanduses kaugest 2118. aastast vaadatuna – ütleb Degrazia, et see on ühtaegu keeruline ja kaasahaarav ülesanne: „Keeruline, sest me ei tea, kas meie tekstidele on kujutletavas tulevikus lugejaid, ning põnev, sest tulevik jõuab ühel päeval kätte ja ei ole enam kummastav, nagu näitavad Jules Verne'i või Aldous Huxley teosed.“

reedel, 11. mail

17.00

Kirjanduse Majas

hispaania keeles, järeltõlge eesti keelde

José Eduardo Degraziaga vestleb tõlkija ja kirjandusteadlane **Kaisa Ling**, autori loomingut Jüri Talveti eestikeelses tõlkes loeb näitleja **Enn Lillemets**.

Häälertsirkus „palagan’

 reedel, **11. mail**

 20.00

 Arhiivis

eksperimentaalne
luulelugemine
arhiivis

Osaleb seitse luuletajat, neist esimesed kuus on **Hasso Krull, Kristjan Haljak, Elis Burrau, Carolina Pihelgas, Laura Accerboni** ja **Roomet Jakapi**. Seitsmes koht on veel vaba, see täidetakse festivali käigus. Tsirkusel on kolm järku: 1) kontrastid, 2) interpenetratsioon, 3) polüloog. Viimases järgus pole esinejate hulk enam piiratud, luuletusi võivad lugeda kõik soovijad vabalt valitud momendil. Iga kuulaja peaks kaasa võtma ühe vabalt valitud luuleraamatu või vähemalt ühe trükitud luuleteksti.

töötöad trükimuuseumis „mida teha raamatuga?”

 laupäeval, **12. mail**

 12.00–16.00

 Trükimuuseumis

Trükimuuseumi töötöad ootavad kõiki huvilisi ühel või teisel viisil raamatute tulevikku vormima. Paralleelselt toimub kolm töötuba, kus asjatundjate käe all saab parandada pisut viga saanud lemmikraamatut, teha raamatule uusi kaasi või hoopis valmistada kultuuritaskut – teha oma kaasvõetud kavade, flaiiritest, pisitrükistest taskutega voldiku. Vaata lisa kirjandusfestival.tartu.ee

fotod: Silli Peedok
ja Maila Käos

NB! Töötöad on eelregistreerimisega.

vikipeedia kirjutamismaraton

KÕIGILE HUUVILISTELE

CC BY Ruudu Rahumaru

📅 laupäeval, **12. mail**

🕒 **12.00–18.00**

📍 STARTUp HUBis

Kirjuta ennast tulevikku Vikipeedia kirjutamismaratonil! Miljonite vabatahtlike ühisel jõul koostatava võrguentsüklopeedia juures toimetab igakuiselt 300 000 kaastöölist, eestikeelsesse Vikipeediasse

annab neist iga kuu oma panuse 500 inimese ringis. Kirjutamismaraton on kõigile huvilistele avatud kirjutamistöökoda, kuhu on oodatud nii Vikipeedia senised kui alles alustavad kaastöölisel. Kirjutamismaratonil saab inspireerivas ja toetavas õhkkonnas teha oma esimesed sammud entsüklopeediakirjanikuna.

Starti võib tulla täitsa oma kirjutamisplaaniga, aga võib tulla ka lihtsalt raja äärde vikipedistidega tutvust tegema või vabal teemal mõtteid vahetama. Prima Vistal on fookus seatud loomingut ja loomeisikuid kirjeldavatele vikiartiklile – täiendamise üheskoos olemasolevaid ning kirjutame uusi. Rööpselt toimuvad entsüklopedismi töötoad ja avalik kirjutamisturniir, täistundidel peetakse lühietekandeid vaba võrguentsüklopeedia kõõgipoolst ning artiklite koostamisel on abiks kogenud vikipedistid kirjanike-kunstnike seast.

Kirjutamismaraton toimub Tartu Ülikooli Miljon+ algatuse egiidi all, mille eesmärk on jõuda EV 100 sünnipäevapidustuste lõpuks, 2020. aasta veebruariks miljoni entsüklopeedilise ühikuni meie kõigi ühisel teadmuspangas.

CC BY SA Kaarel Vaidla

Ära jää Vikipeedia passiivseks lugejaks, ainult kirjutamine loeb — tule kirjuta ennast infoühiskonna tulevikku kirjutamismaratonil!

Osavõtt maratonist on tasuta, vahefinišis pakutakse osalejatele kehakinnitust, kaasa tuleb võtta oma sülearvuti vm Vikipeediaja ühilduv kirjutusvahend!

Korraldab: **Wikimedia Eesti**
ja **TÜ Miljon+ algatus**,
kontakt **Märt Põder**
tel 5564 3754

MILJON+

Miljon eestikeelset Vikipeedia artiklit aastaks 2020!

Kirjandus- ja mänguhommik anti saarega

laupäeval, **12. mail**

12.00

Oskar Lutsu majamuuseumis

Antil on kaasas mõned jutud, mida keegi varem pole kuulnud, ja mõned kuulimängud, mida keegi varem pole mänginud. Tule ja ole esimene!

ULAKASSI arvustuste võistluse võitjate autasustamine

laupäeval, **12. mail**

14.00

TÜ kunstimuuseumi saalis

Prima Vistal tunnustatakse taas tuleviku kirjanduskriitikuid! Tartu Tamme gümnaasiumi korraldataval üleriigilisel arvustuste võistlusel „Ulakass“ on osalejateks oodatud nii põhikooli- kui gümnaasiumiõpilased. Arvustatav eesti või välis autori ilukirjanduslik teos peab olema ilmunud ajavahemikus 2008–2018. Võistluse ülesandeks on ergutada ja süvendada õpilaste lugemishuvi ning innustada noori kirjanduslikule eneseväljendusele.

NB! Autasustamise järel on kell 16.15 kõigil huvilistel võimalik osa võtta tasuta ekskursioonist ülikooli kartserisse ning näitusele „Kuritöö ja karistus: ülikooli kartser“ Pilet 3 €

CC BY SA Marit Valk

noorte Infootsingumängu võitjate autasustamine

📅 laupäeval, 12. mail

🕒 13.00

📍 Fahrenheit 451° Raamatutoas

Kirjanduslik infootsingumäng „Otsi kohta, kust sa saad“ toimub ajavahemikus 15.–30. aprill ning on mõeldud 9.–12. klassi õpilastele. Ühel või teisel viisil loob infoühiskond uksi meie tulevikku, võtmeks saab aga infovoos orienteerumine. Mängu eesmärgiks on tutvustada info leidmise võimalusi erinevatest andmekogudest või raamatukogust.

Mäng toimub veebikeskkonnas ja vajalik on etteregistreerumine mskadi@gmail.com

korea Luulepäev: „taevas, tuul ja tähed“

📅 laupäeval, 12. mail

🕒 13.00–21.30

📍 Tartu Ülikooli raamatukogus

한국 시의 날 : 하늘과 바람과 별과 시

TÜ Korea kultuuriklubi liikmed tutvustavad korea luulet. Kavas on lühikesed ettekanded, esitatakse luuletusi ja ning tuntud Korea muusikapalu klassikast popini. Kõigil osalejatel on võimalus harjutada ka keelt – loeme ja kirjutame koos koreakeelset luulet. Väikesel raamatulaadal saab uudistada korea ilukirjandust ning õhtu lõpeb filmi „Dong-ju: luuletaja portree“ (2015) vaatamisega.

TÜ Korea kultuuriklubi tegutseb TÜ maailma keelte ja kultuuride kolledži juures külalislektori Park Jungrani eestvedamisel juba kaks aastat. Grupi leiab Facebookist ja sellega on liituma oodatud kõik huvilised.

poster: www.hancinema.net

Lastele Ja Lastega Lugemine Ja Lugeude vestmine

📅 laupäeval, 12. mail

🕒 14.00–15.00

📍 Fahrenheit 451°
raamatutoas

Raamatutoa hubastes
salasoppides kohtuvad
üksteisega minevik ja
tulevik – muusika aitab
neid kokku tuua ning
lapsed saavad kohtu-
misele kaasa aidata.

edvin aedma 'taolist'likud eksisteerimistehnikad'

📅 laupäeval, 12. mail

🕒 14.15

📍 Oskar Lutsu majamuuseumis

Arvutimängude tegija, koomiksi-
kunstnik ja kirjanik Edvin Aedma
esitab oma seni avaldamata
värssstekste valmivast luulekogust
„Värsid kulgejale” ja juba ilmunud
kogust „Draakon siugleb kulgemise
jões” (2012).

karJaselaulude LUGEMINE

📅 laupäeval, **12. mail**

🕒 **17.30**

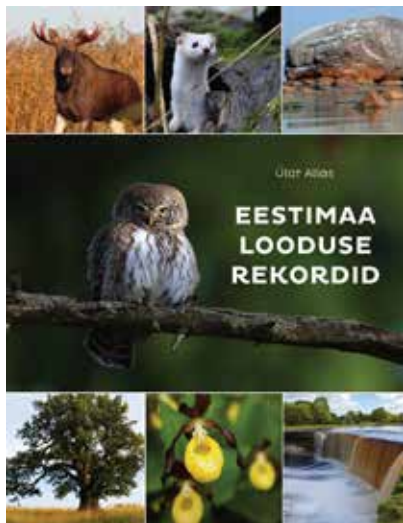
📍 TÜ kunstimuuseumi saalis

Otsime tulevikus kohta minevikumuusikale, lugedes karjaselaule Theokritoselt ja Vergiliuselt, Lorenzo de Medicilt, Sannazarolt ja Spenserilt kuni Brockmanni ja August Alleni.

Kontakt: Janika.Pall@ut.ee

raamatuesitlus - ,eestimaa Looduse rekordid'

📅 laupäeval, **12. mail**

🕒 **17.30**

📍 Tartu kaubamaja Apollos

Ülari Allase raamatu „Eestimaa looduse rekordid“ (Pegasus) esitlus. Autoriga vestleb loodusajakirjanik Toomas Jüriado. Raamatu autor on molekulaarbioloog ja maailmarändur, keda muusikasõbrad tunnevad ka DJ Smaddy nime all. Tema sulest on varem ilmunud raamatud „Seitsme imega ümber maailma“ ja „Eestimaa imed“, mis mõlemad pühenduvad erakordsete nähtuste esiletoomisele ja kaasahaaravale kirjeldamisele. Rännumehena innustab Allas meid välisreisidel käimise kõrval avastama ka oma kodumaa imepäraseid paiku ja looduse haruldusi.

A black and white portrait of Andrej Tomažin, a man with a beard and glasses, wearing a jacket, standing outdoors in front of a building.

andrej tomažin

sloveenia

foto: Matej Pušnik

Andrej Tomažin (sünd 1988) on sloveenia prosaist ja luuletaja. Kodumaal on tal ilmunud juba kaks teost, novellikogu „Stramorjevi koraki“ („Stramori sammud“) 2014. aastal ning romaan „Črvi“ („Vaglad“) 2016. aastal. Debüütteose puhul tõstsid kriitikud esile tema dünaamilist keelekasutust ja lihvitud stiili, mis eristab teda paljudest teistest debütantidest. Tomažini loomingut on ilmunud ajakirjades ja antoloogiates, tema novelle on tõlgitud serbia, bosnia, saksa ja inglise keelde.

2017. aasta sügisel viibis Andrej Tomažin Tartus kirjanduslinna residentuuriprogrammi esimese külalisena. Tänavu ilmus Loomingus (02/2018) valik tema luuletusi Rauno Alliksaare tõlkes ning ühtlasi õnnestus Andrejl kirjutada Tartus Karl Ristikivi majas viibides valmis märkimisväärne osa oma järgmisest teosest „Anonimna tehnoloogia“ („Anonüümne tehnoloogia“), mis tegeleb muuhulgas küsimusega, kuidas on olla kirjanik üüratute arhiivide, suurandmete ja algoritmikapitalismi ajastul.

Niisiis võib öelda, et tulevikumuusikaga tegeleb Tomažin oma loomingus otsestelt, kui küsisime temalt aga konkreetsemat tulevikunägemust, vastas ta aastast 2118 tagasi vaadates: „Tekib küsimus, miks inimesed ikka veel romaane kirjutavad, isegi kui nad teadsid, et nende töö on tulutu. Ainus, mida võis teha üks 2018. aasta kirjanik, oli lõpetada töö ja lasta algoritmidel võtta võimust sõnade üle. Siiski eksisteerivad kirjanikud ka tänapäeval, nii nagu toona. Keegi ei tea, kus nad elavad ja mida nad teevad. Ja nii on ka parem.“

laupäeval, 12. mail

11.30

Arhiivis

Luule- ja helikava Arhiivis.

Pärast R. Oreškini raamatuesitlust vt lk 47

psühhodisko tulevikumuusika

laupäeval, 12. mail

16.00–19.00

Kirjanduse Maja saalis

16.00 Psühhodisko 4. konverents

Ettekanded:

16.00–16.45 „Zodiac’s phenomena in the context of „Space” band mania”, **Yuri Brytvich**, Läti

Bändi taustast ja ajaloost, kuulsusest ja numbritest, plaadikujundaja Francesca Kirkest ja tema loomingu-
gust, pillidest ja stuudiost. Zodiac ja filmimuusika, bändi hetkeseis ja looming.

16.45–17.30 „Sounds of the Space Age: Practical Applications on Vinyl”, **Ahto Külvet**, Psühhoteek
Söögipaus

18.00–18.45 „Sensless musical lecture / Mööttetu loeng”, **Peeter Volkonski**

psühhodisko konverentsi filmiseanss

19.15

Kirjanduse Majas

Film koos sissejuhatusega
„**Must habe tahab teada**” (1967) 28' 23"
Black beard wants to know

raamatuesitus: „kui ma vananen”

20.00

Kirjanduse Maja pööningul

Raul Oreškini tulevikujuttude
raamatu „Kui ma vananen”
(;paranoia) esitus

psühhodisko DJ-õhtu

22.00–04.00

Kirjanduse Maja kolmel korrusel

Ahto Külvet ja **Andreas McKeough** (Psühhodisko)

Jussi Kantonen ja **Anssi Nieminen** (Overfitting Disco, Soome)

Misha Panfilov (Estrada Orchestra, Misha Panfilov Sound Combo, Funked Up East)

Anna Linda Tomp (Marmelaad)

Berk Vaher

Kaspar Jassa

raamatulaat

Lõuna-eesi suurim raamatulaat raekoja platsil

 kolmapäeval, **9. mail**

 10.00–20.00

 Raekoja platsil

 neljapäeval, **10. mail**

 10.00–20.00

 Raekoja platsil

raamatuid müüvad
kirjastused

Allecto

Argo Kirjastus

Atlex

AVITA

Eesti Keele Sihtasutus

Eesti Kirjandusmuuseumi
Teaduskirjastus

Eesti Raamat

Eesti Rahva Muuseum

Fantaasia

GRENADER GRUPP OÜ

Hea Lugu

Helios Kirjastus

Hendrik Lindepuu Kirjastus

Ignis Fatuus TÜ

Ilmamaa

Koolibri

Kripta

Petrone Print

Pikoprint

SE&JS

Silvia Reinpuu

Studium

Tallinna Ülikooli Kirjastus

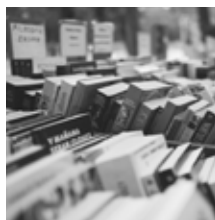
Tartu Kunstimuuseum

Tartu Ülikooli Kirjastus

TEA Kirjastus

Toledo kirjastus

Varrak

Laadal on templilaud:

märgista ostetud raamat
Prima Vista templiga!

nb! Raamatusse saadud templi
ettenäitamisel on Tagurpidi
Maja külastus Prima Vista nädalal
allahindlusega.

**TAGURPIDI
MAJA**

telgilaval toimuvad
raamatuesitlused
ja meeleoluprogramm

avatud on
lastenurk
nimmik-
nummik

Täpsem info

[Facebooki](#) lehel:

Prima Vista raamatulaat

raamatulaada
koordinaatorid:

Elena Sipria-Mironov:

elena.sipria-mironov@ut.ee, tel 525 1456

Jane Eskla:

jane.eskla@gmail.com, tel 56 83 8082

Svea Kaseorg:

skaseorg@gmail.com, tel 58 45 3430

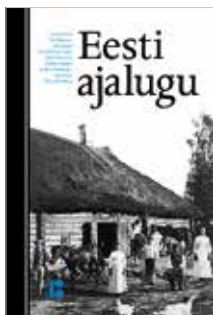
Henrik Meinander **Gustaf Mannerheim. Aristokraat maavillases**

Gustaf Mannerheim on kõige vastuolulisem kuju Soome 20. sajandi ajaloos. Sõjaväelane, strateeg ja riigimees, kes tundis end suurpoliitikas nagu kodus. Ta astub meie ette oma tugevate ja nõrkade külgedega, mõtete ja tegudega, suurima soomlasena 20. sajandil, ilma kellela Soome ajalugu pole võimalik mõista. Temata kulgenukski see teisiti.

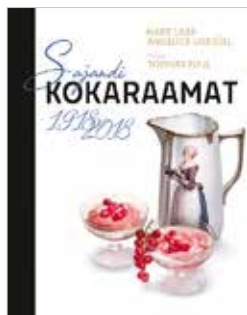
Maria Siiman **Täiuslikult murtud**

Rosemary on tavaline tüdruk Frayfordist. Üsna varsti pärast oma 16. sünnipäeva hakkab ta nägema õudusunenägusid mehest, kes tungib peagi ka päriselt tema ellu. Raamat on mõeldud põhikooli lõpuklasside ning gümnaasiumi noortele, keda huvitab teada-
saamine, mis toimub mõne nendevanuse noore inimese peas, kui tema elus hakkavad aset leidma sündmused, mis ei ole just kõige realsemad.

Aivar Kriiska, Ain Mäesalu, Anti Selart, Inna Põltsam-Jürjo, Pärtel Piirimäe, Marten Seppel, Andres Andresen, Ago Pajur, Tõnu Tannberg **Eesti ajalugu**

Koguteos käsitleb siinset ajalugu vanima asustuse tekkimisest kuni tänapäevani. Suuremat tähelepanu pööratakse sotsiaaliajalooloole, erinevate ühiskonnakihtide elumaailma kajastamisele ning ühiskonna moderniseerumisele. Ajaloo kujutamisel lähtutakse üldiselt maiskondlikust traditsioonist, samal ajal analüüsitakse ka eestlaste rahvusliku identiteedi kujunemist ja seda mõjutanud faktoreid.

Mart Laar, Angelica Udeküll **Sajandi kokaraamat 1918-2018**

Kinkeraamat on kergelt humoorikas läbilõige Eesti ajaloost ja toitudest 1918–2018.

Raamatus esitatakse Eesti viimase saja aasta iseloomulikumad road retrohõngulistes nõudes koos valmistamise retseptiga. Mart Laar ühendab oma tuntud meisterliku keelekasutusega iga aasta tüüpilise toidu vastava ajaloolise kontekstiga. Lisatud on ajaloolised fotod.

Raamatu toitude ja retseptide autor on Angelica Udeküll, toidupiltide autor on Toomas Tuul.

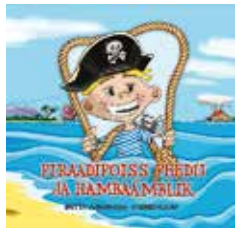
Ajalugu sünnib köögis. Sajandi kokaraamat annab selle jaoks hea retsepti: mundris küpsetatud kartulid, ahjuliha ja kõige selle juurde üks tubli Laar kesvamärjukest – ikka selleks, et kõik ausalt ära rääkida, mis viimase saja aasta jooksul tegelikult juhtus. Suur osa ajaloost on sündinud õhtusöögi käigus pähe turgatanud mõtetest. Sellest vaatenurgast ei saa hernesupi tähtsust ajaloo kujundajana kuidagi alahinnata.

Valdur Mikita

Philip Plickert Merkel. Kriitiline pilk

Kriitiline käsitus keskendub vaieldavatele otsustele, mida Merkel on teinud 2010. aastatel lahvatanud kriisides: euroala võlakriis, kiirendatud üleminek taastuvenergeetika Fukushima aatomielekt-rijaama õnnetuse ajal, araabia kevadele järgnenud pagulas- kriis. Samas on Merkel tituleeritud kõige mõjukamaks naiseks terves maailmas.

Britta Jürgenson, Andres Kuura Piraadipoiss Peedu ja Hambaämblik

Peedu ja Hambaämblik on suured sõbrad. Nad veedavad aega koos mängides ja jutustades põnevaid lugusid. Hambaämblik on tark – ta teab kõike hammastest ja hambaaukudest. Oma tarkust jagab Hambaämblik ka Peedule, sest katkiste ja valutavate hammastega pole keegi õnnelik. Valged terved hambad pärlitena reas – see on kõige suurem aare.

Uurali kaja: soome-ugri ja samojeedi rahvad

Raamat põhineb Eesti Rahva Muuseumi püsinäituse „Uurali kaja“ materjalidel. Lühikesed, kergesti loetavad ning rikkalikult illustreeritud tekstid annavad hea ülevaate soome-ugri ja samojeedi rahvastest ning võimaldavad huvitavaid sissevaateid nende ühelt poolt ainulaadsete, teisalt aga sarnaste kultuuride erinevatesse soppidesse, alates näiteks Karjala suitsusaunast ja lõpetades handi metsalaagriga.

eesti kirjandus- muuseumi teaduskirjastus

Mall Hiimäe Virumaa kalendripärimus

Rahvakalender on meie ajatunnetuse peegel, igipüsiv ja ühtlasi muutuv käitumisõpetuse ning toimetulekureeglite kogum. Rohkelt illustreeritud väljaanne annab ülevaate rohkem kui poolesajast rahvakalendri tähtpäevast. Väljaandes selgitatakse, miks ühed tähtpäevad on laialt tuntud, pikaajalised, rikkaliku kombestiku ning tähendus- sisuga, teised aga hingitsevad aastasadu vähetähtsatena, kolmandad ilmuvad äkki, kuid

Virumaa rahvarõivad Ajaloost isetegemiseni. Nüüd koguteoses!

„Virumaa rahvarõivad“ on ajaloolise Virumaa 11 kihelkonna (Haljala, Kadrina, Rakvere, Simuna, Viru-Jaagupi, Viru-Nigula, Väike-Maarja, Iisaku, Jõhvi, Lüganuse ja Vaivara) rahvarõivaste valmistamise ja kasutamise esimene ülevaateraamat, mis rajaneb raamatu autori Kersti Loite magistritööl. Teos käsitleb detailselt iga kihelkonna rõivaste eripärasid, varieeruvust ja traditsiooni ning koon- dab informatsiooni säilinud esemetest Eesti muuseumi- kogudes. Raamat on rikkalikult illustreeritud fotodega, lisaväärtust annavad Kadi Pajupuu joonistused. Raamat sisaldab hulgaliselt konkreetseid juhiseid, mustri- ja lõikeskeeme rahvarõivakomp- lektide valmistamiseks.

taanduvad kiiresti keelest ja meelest.

Maggie O'Farrell Esme Lennox kadumine

Tõlkinud Külli Seppa

Sari „Nüüdisromaan“

Vanatädi Esme – kelle olemasolust ei olnud perekonnas aimugi – lastakse välja Cauldstone'i haiglast, kus teda on üle kuuekümne aasta kinni hoitud. Põimides meisterlikult kokku kolm jutustajahäält – Iris, Kitty ja Esme –, kirjutab Iiri kirjanik Maggie O'Farrell lahti Esme traagilise ning painava puudumise põhjuse ja lahkab varjul hoitud perekonna saladusi.

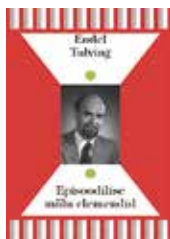

Sofia Lundberg Punane aadressiraamat

Tõlkinud Mari Jesmin

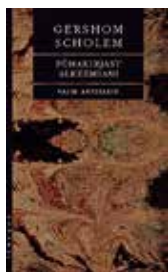
Sari „Tõlkes leitud“

Dorise aadressiraamatus on kirjas inimesed, kellega ta on kohtunud. Nüüd on enamik nimesid maha kriipsutatud, surnud, ning Dorise elus on ainsaks vahelduseks hooldaja külaskäigud ja vestlused USAs elava õetütre tütre Jennyga. Ühel päeval hakkab ta oma sõpradest kirjutama. Et Jenny, kes ainsana teda mäletama jääb, päriks ka tema jutustused.

Endel Tulving Episoodilise mälu elemendid

„Episoodilise mälu elemendid“ on üks tähtsaimaid teadusraamatuid, mille üks eestlane kunagi kirjutanud on, see on suures osas aluseks tänapäeva moodsale mäluteadusele. Kohati on teos tihe teadustekst, kuid keerukamad lõigud on tasakaalustatud huvitavate teadusfilosoofiliste ja isiklike mõtisklustega. Eksperimentide kirjelduste kõrval pakub raamat ka naljakaid ja vildakaid seiku teadlaste elust ja mõttemaailmast.

Gershom Scholem Pühakirjast alkeemiani

G. Scholem oli silmapaistev judaismi ja juudi müstika uurija. Paljusküütu temaale nihkus paigast traditsiooniline ajalooline vaatenurk kabalale ja alkeemiale ning sai võimalikuks juudi kultuuriloo konfliktsete ja reaktsiooniliste isiksuste teaduslik käsitlemine.

Käesolev valimik jaotub kolme ossa: „Judaismist“, „Müstikast“ ja „Maailmavaatest“. Põhjalik järelsõna Kalle Kasemaa.

Anand Dilvar Ori. Vaimne teejuht

Tõlkinud Ilme Rääk

Kuidas vabastada end vanade tõekspidamiste ja harjumuste orjusest? Kuidas suunata ise oma elu kulgu?

Halvatud kehasse lõksu jäänud minategelane on ära lõigatud suhtlemisest pere ja sõpradega. Alustanud sise-monoloogi vaimse teejuhiga jõuab ta sügava taipamiseni armastuse tähendusest.

Anand Dilvari õpetused ei ole seotud ühegi religiooni ega traditsiooniga. Ta on kirjutanud üle 30 raamatu, menuraamat „Ori“ on tõlgitud 25 keelde.

Jean-Christophe Grangé Reisija

Tõlkinud Kristjan Haljak

Psühholoogilise põnevusromaaniga peategelane on psühhiaater, kelle juurde tuuakse ravile mälu kaotanud mees. Selgub, et ta leiti kohutava kuriteo toimumiskohalt. Täpsepiisatsiendi mälu lahti harutades tekivad psühhiaatril aga küsimused iseenda identiteedi kohta.

Lindsey Joiner
Kunstiteraapilised tegevused lastele ja noortele

Raamatus on üle 90 loomingu- ja arendava tegevuse, mis aitavad arendada loovust, eneseväljendust, sallivust, vastutust, optimistlikke mõttemustreid; õpetada sotsiaalseid, toimetuleku- ja suhtlusoskusi; hoida kontrolli all viha ja ärevust. Paljundatavad töölehed võimaldavad tegevusi kiiresti ette valmistada ja läbi viia. Kõik tegevused sobivad nii individuaalseks nõustamiseks kui ka grupitöös.

Sally Nicholls
Jään elama igavesti

Iga minut on väärtuslik

Sam, kes põeb leukeemiat, on päevikuvormis kirja pannud oma hetketundeid, mõtteid ja soovid. Ta huvitub UFO-dest, õudusfilmidest, kummitustest ja teadlastest ning tahab teada, mis tunne on suitsetada või tüdrukut suudelda. Ta püüab leida vastuseid küsimustele, millele keegi pole seni suutnud vastata. Kas ta suudab unistused täide viia? Väga tõetruult väljamõeldud lugu.

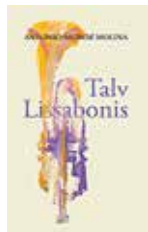
P.Z. Reizin
Õnn

Romantiline põnevik. Jen on noor naine, Aiden on Jeni jälgiv arvutiprogramm. Algoritmidele tuginedes on Aiden välja arvestanud, et oma heaolu nimel peaks Jen leidma endale mehe. Internet käepärast, ei pea Aiden kaua otsima, et leida täiuslik isend ja korraldada kohtumine... Kas valem töötab? Kas tehisintellekt suudab välja raalida, mis teeb inimolendid õnnelikuks?

Arvo Valton
Üks päev Ivo Schenkenbergi elust

Ajalooline põnevik. On 9. märts 1577 ja Liivi-Saksa sõjas juhib eestlaste väesalka Ivo Schenkenberg. Arvo Valton jutustab ühe ajaloolise eestlase elust ühe päeva jooksul, avades samas Eesti ajalugu laiemalt. Haarav lugemine Eesti oma Robin Hoodist nii täiskasvanutele kui ka noortele alates keskkoolieast.

Antonio Muñoz Molina
Talv Lissabonis

Tõlkinud Triin Lõbus

Pianisti Santiago Biralbo ja tema armastatu suhtele on takistuseks Lucrecia abielu kriminaalsuse piiril tegutseva kunstismugeldaja Malcolmiga. Kui mängu tuleb rõõvitud Cézanne'i maal, algab ohtlik tagaajamine läbi San Sebastiáni, Lissaboni ja Madriidi, samal ajal kui lugeja kõrvus kõlavad džässirütmid ja silme ees vilksatavad film noir'ilikud kaadrid.

Eduardo Mendoza
Gurbilt teateid ei ole

Tõlkinud Maarja Paesalu

Cervantesi preemia 2016. aasta laureaadi Mendoza jaoks on huumor osa tema DNA-st. Logiraamatu formaadis ulmekomöödias satuvad Maale kaks tulnukat. Üks neist kaob linnaelusse ja tema sõber alustab otsinguid Barcelona tänavatel, kraavides, kõrtsides ja vanglates, tehes surmtõsiselt pööraselt koomilisi tähelepanekuid inimühiskonna toimimise kohta.

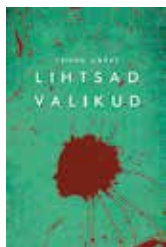

Katrina Kalda

Maa, kus puudel pole varju

prantsuse keelest tõlkinud
Anti Saar

Kolm naist – Marie, tema ema Astrid ja vanaema Sabine – elavad koos Tasandikul, kuhu nad on pagendatud neile teadmata põhjusel. Kõigi teiste Tasandiku elanike kombel rassivad nad ümber-töötlemistehastes, varustades esmatarbekaupadega Linna. Ühel päeval otsustab Astrid koos tütrega ületada Linna ja Tasandikku lahutava eikellegi maa.

Triinu Meres

Lihtsad valikud

Romaani „Lihtsad valikud“ tegevus toimub tulevikus ja kusagil tundmatul planeedil. Naisspolitseinik Gertrud Omaral õnnestub kinni võtta kaua taga otsitud kurjategija, kes on Gertrudi kunagine sõber, kallim ja kolleeg. Alguse saab sündmusahel, kus suhte- ja võimumängud muutuvad aina keerulisemaks ning kus lihtsaid valikuid õigupoolest ei olegi.

Prima Vista 2018 kava koostaja Marja Unt
Autorituvustuste koostaja Maia Tammjärv
Korrektuur Triin Ploom-Niitra
Fotod kirjastustelt ja Prima Vista arhiivist,
kui pole märgitud teisiti
Kujundus ja küljendus Eve Valper

Kirjuta või joonista siia oma mõtteid tulevikust

Nimi

Vanus

Kontakt (e-post/telefon)

Too leht oma tulevikumõtetega TULEVIKUKOGUJASSE **Tartu Ülikooli Raamatukogus, Tartu Linnaraamatukogus** või **Tartu Kirjanduse Majas** või saada oma tulevikuleht FOTONA aadressil tulevik@kirjandus.ee

Nende vahel, kes oma tulevikumõtteid meiega jagavad, läheb loosimisele 5 Prima Vista salli, 5 Prima Vista kotti ning 5 raamatut „Metsik sõna / Wild word“

Põnevaimad tulevikunägemused avaldatakse koos saatja eesnime ja vanusega Prima Vista veebikanalites

prima vista 2018 korraldajad

MTÜ Kirjandusfestival Prima Vista – www.kirjandusfestival.tartu.ee

Eesti Kirjanduse Selts – www.kirjandus.ee

Eesti Kirjanike Liidu Tartu osakond – www.ekl.ee/tartu

Tartu Linnaraamatukogu – www.luts.ee

Tartu Ülikooli Raamatukogu – utlib.ut.ee

meeskond 2018

Ilona Smuškina – MTÜ Prima Vista juhatuse esimees, tel 515 3387

Marja Unt – festivali kontaktisik ja programmijuht, tel 56 90 6836

Katriin Kaljovee – projektijuht, tel 737 5727

Berk Vaher – projektijuht, tel 511 7162

Linda Jahilo – Saksa, Rootsi, Austria ja Poola külaliste programmi korraldaja, Pargiraamatukogu koordinaator, tel 53 40 2168

Olga Einasto – venekeelse programmi korraldaja

Triin Ploom-Niitra – Prima Vista Noorteka korraldaja, kaubamaja eriprogrammi koordinaator, konkursi „Esimene samm“ projektijuht

Annika Aas – Prantsusmaa ja Lirimaa külaliste programmi korraldaja

Kaisa Ling – Ladina-Ameerika külaliste programmi korraldaja

Evelin Arust – Läti külaliste programmi korraldaja

Annika Markson – konkursi „Tuleviku tu(u)led“ projektijuht

Kadi Kass – infootsingumängu projektijuht

Kärt Rebane – Tartu Linnamuuseumi ja Lutsu majamuuseumi programmi koordinaator – 55 61 3209

Edith Hermann – Trükimuuseumi töötubade projektijuht, 56 61 2608

Maarja Puistaja – Trükimuuseumi töötubade koordinaator

Elena Sipria-Mironov – raamatulaada korraldaja

Jane Eskla – raamatulaada korraldaja, tel 56 83 8082

Svea Kaseorg – raamatulaada korraldaja, tel 58 45 3430

Halliki Jürma – Pargiraamatukogu korraldaja, tel 736 1372

Ädu Neemre – Pargiraamatukogu lasteprogrammi korraldaja, tel 736 1389

Epp Nõges – Pargiraamatukogu lasteprogrammi korraldaja, tel 736 1390

Tiia Linnard – Jõhvi Keskraamatukogu teenindusosakonna juhataja, tel. 337 0536

Kristi Markov – Jõhvi Turismiinfokeskuse infokonsultant, tel 337 0568, 524 06 37

Eve Valper – peakunstnik ja trükiste kujundaja

Küllil Kukk – fotograafide ja vabatahtlike koordinaator

Eeva Kumberg – kommunikatsioonitugi, tel 525 1852

